

POSTÁS DOLGOZÓ

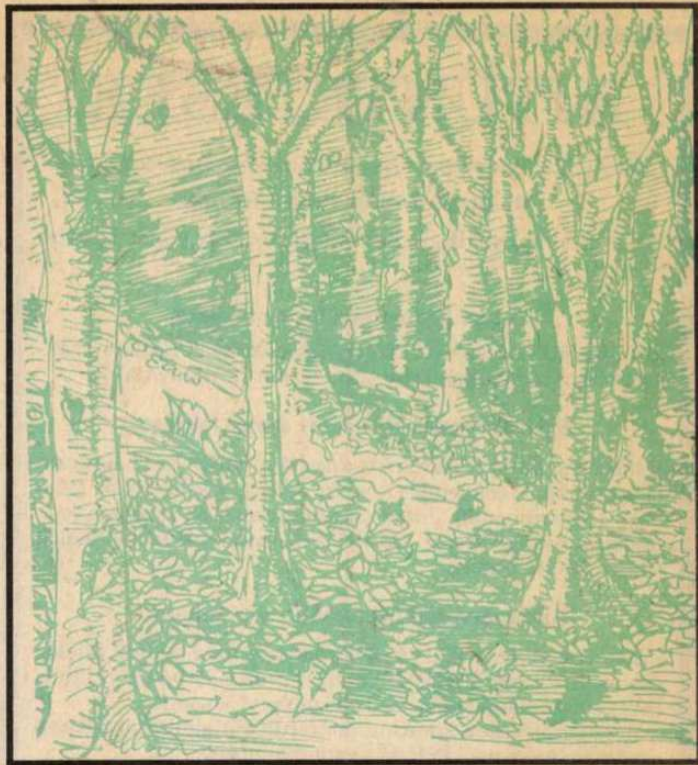
A POSTÁSOK SZAKSZERVEZETÉNEK LAPJA

XXXIII. ÉVFOLYAM

11. SZÁM

1988. NOVEMBER

ÁRA: 2 FORINT

A tagság biztonságot nyújtó gazdaság- és szociálpolitikát vár Megtartotta félidős beszámolóját a központi vezetőség

A XII. kongresszus óta eltelt csaknem három év munkáját értékelte, és a postás dolgozók helyzetét, a szakszervezetek megújítását érintő alapkérdésekről foglalt állást október 28-i rendhagyó ülésén a Postások Szakszervezetének Központi Vezetősége.

Az írásos beszámolóhoz és az állásfoglalás-tervezetekhez, valamint a következő szakszervezeti kongresszusig érvényes akcióprogramhoz **Gricserné Heszky Enikő** főtitkár fűzött szóbeli kiegészítést. Kiemelte, hogy a gyorsuló idő és az utóbbi időszak gazdasági, társadalmi folyamatai merész változtatásokra kényszerítik a szakszervezeti mozgalmat, így a Postások Szakszervezetét is.

A tagság egyöntetűen igényli érdekeinek erős és határozott szakszervezeti képviselését, védelmét, a mai gazdasági, társadalmi helyzetet reális, kritikus és önkritikus elemzését, s a kibontakozással kapcsolatos önálló, egyértelmű szakszervezeti álláspontot. A tagsági viták tapasztalatai azt mutatják, hogy lényeges tartalmi és szervezeti átalakításra van szükség a szakszervezeti munkában.

A főtitkár aláhúzza, hogy a megújulás előfeltétele és kiindulópontja a szakszervezetek fő funkciójának, társadalmi helyének, szerepének pontos és világos meghatározása, s ez nem más, mint a tagság érdekeinek védelme. Ehhez alkotó módon és önállóan kell részt venniük a társadalom- és gazdaságpolitikai célok formálásában, kialakításában, s betölteniük a társadalmi kontroll szerepét is.

Fontos tisztázni a szakszervezetek viszonyát a párttal, a kormánnyal, a parlamenttel, más társadalmi szervezetekkel. Érvényesíteni szükséges azt az elvet, hogy a szakszervezetek nem vesznek részt a kormányban, hanem a társadalmi érdekegyeztetés önálló szereplőiként független, egyenrangú partnere

rei a kormánynak. A szakszervezeti mozgalom erejét a tagság bizalma, támogatása és az egységes fellépés adja, ugyanakkor nélkülözhetetlen szakszervezeti törvényben szabályozni, garantálni a szakszervezeti funkciók gyakorlásának feltételrendszerét.

A tagság talán legfontosabb igénye: perspektívát nyújtó gazdaság- és szociálpolitika. Ezért a szakszervezetek érdekvédelmi tevékenységében is erre kell helyezni a fő súlyt. A társadalmi, gazdasági fejlesztést szolgáló stratégiai célok között említette az aktív és preventív foglalkoztatáspolitikát, az élet-színvonal további romlásának megakadályozását.

Ennek egyik legfontosabb feltétele a szakszervezetek által kezdeményezett átfogó bérreform mielőbbi kidolgozása és bevezetése, illetve olyan bérpolitika, amelynek meg kell határoznia a mindenkori létminimum, a munkanélküli-segély és a kezdődő összegét. Ehhez szorosan kapcsolódik a korszerű szociálpolitika megvalósítása, melynek része az állam által kialakítandó „szociális védőháló”, egyes szociális juttatások állampolgári joggá tétele, valamint a juttatások reálértékének megőrzése.

A tagság érdekeinek jobb védelmére jobb szervezetet igényel, amely rugalmas, és lehetővé teszi a különböző szakmai, foglalkozási csoportérdekek markáns kifejezését, ugyanakkor a szövetségi rendszer keretei között látja a demokratikus szolidaritásban és az egységes fellépésben rejlő erő leghatékonyabb kihasználását.

Gricserné Heszky Enikő szölte a tervezett és folyamatban levő postai változásokról is, hangsúlyozva, hogy a hírközlés kiemelt fejlesztése, illetve a távbeszélő-szolgáltatás elmaradottságának gyorsított felszámolása eldöntött tény. Mint ahogy az is, hogy a posta is bekapcsolódik a piaci versenybe, és vegyes tulajdonformákat hoznak létre. Végül rámutatott arra, hogy a tagság igényei, javaslatai alapján maximalista programot állítottak össze, amit csak a politikai és gazdasági intézményrendszer többi szereplőjével együttműködve, s valószínűleg kemény harcok árán lehet megvalósítani.

A félidős beszámoló és az akcióprogram feletti vitában megfogalmazódott, hogy a munkavállalók nem tudnak elfogadni egy olyan kormányfilozófiát, amelyben az is benne foglaltatik,

hogy a többség érdekében, a többség ellenére dönt.

Lovas Béláné megerősítette, hogy a tagsági viták alapján ki-munkált dokumentumok tükrözik a területi vitákon elhangzottakat.

Hangsúlyozta, hogy a szakszervezet tagsági megítélése jelenleg még elfogadható. Ugyanakkor felhívta a figyelmet, hogy csak részben élvezzük a tagság bizalmát, és ez a bizalom is rendkívül erős kritikával párosul. Tagságunk követeli érdekeinek következetesebb, érzékelhető megvalósítását, védelmét.

Javasolta, hogy az egyre rosszabb gazdasági helyzetben a tagsági díj minél nagyobb hányadával az alapszervezetek rendelkezzenek. A szakszerve-

Herczeg Magdolna

láció rohamos növekedése miatt, tagságunk széles rétege továbbra is mindennapi megélhetési gondokkal küzd. Érvényt kell szerezniük az egyenlő munkáért egyenlő bért elvnek. A végzett munkát földrajzi megkötöttség nélkül kell elismerni — fejezte be hozzászólását Lovas Béláné.

Herczeg Magdolna kifejtette, hogy a szakszervezeti megújulási folyamatban egyelőre a tettek helyett a szavakon van a hangsúly. A napi munkában a megújulás kevésbé érződik.

Rossz példaként említette az első országos szakszervezeti ifjúsági konferenciát (október 22.), ahol véleménye szerint a konferencia állásfoglalását elő-re megírták. A vita végén ezt akarták a fiatalokkal elfogadtatni.

— A szakszervezet megújulásának fontos eleme — mondta —, de amiről nem nagyon beszélünk, a tisztviselők munkakidő-kedvezménye. Most a lehetőség megvan, de a gyakorlatban a munkakidő-kedvezményt nem minden esetben lehet érvényesíteni. Például a kézbesítők, a pénzfelvévők, a rovatolók, a távbeszélő-, távgépíró-kezelők munkaideje úgy

van kialakítva, hogy szinte minden percük be van osztva.

Javasolta, hogy az ilyen tisztviselők munkahelyi utasításában legyen feltüntetve, hogy ettől eddig szakszervezeti munkát végez. Szakmai feladatuk ennek arányában legyen kevesebb.

Báthory Zsigmond elmondta, hogy vissza kell állítani a főmunkaidő alatt végzett tevékenység, és az azért kapott munkabér becsületét.

Az üdültetés ne csak a szakszervezet gondja legyen. Az állami költségvetés tényleges támogatást adjon, a dolgozó munkaerejének újratermeléséhez szükséges költségekhez. A munkahelyeken az üdültetési támogatás odaítélése nyilváno-

Lovas Béláné

zeti munka jogi garanciáinak, a tisztviselők jogvédelmének megteremtéséhez elengedhetetlenül szükségesnek tartja a szakszervezeti törvény mielőbbi megalkotását.

— Valamennyien örömmel fogadtuk a soron kívüli bérfejlesztés biztosítását. Sajnos, a mostani bérfejlesztés sem rendezi a postások bérhelyzetét. Erőfeszítéseink ellenére, az inf-

Báthory Zsigmond

san, a kollektíva előtt történjék. El kell érni, hogy a SZOT-üdülők állapota és az ellátás színvonala méltó legyen feladatához és céljához.

Rátkay Ottóné többek között azt hangsúlyozta:

— Mindenkinek szüksége van arra, hogy munkáját megtéjjék, megtéjjék mások, akikre a végzett munka hat, illetve a közösen végzett munkát közösen értékeljük. Szakszerveze-

(Folytatás a 2. oldalon.)

KITÜNTETÉSEK

Kiemelkedő szakszervezeti munkája elismeréseként

Munka Érdemrend ezüst fokozata

kitüntetését kapott **Vácsi Zoltánné** szb-titkár (Győr 1 posta-hivatal);

Munka Érdemrend bronz fokozata

kitüntetésben részesült **Szécsényi Józsefné**, területi szakszervezeti bizottsági elnök (Mindszent postahivatal);

Szakszervezeti Munkáért arany fokozata

kitüntetését kapott: **Béres Istvánné** nyugdíjas (HTI Kapcsolattechnikai Gócézem), **Gombár Józsefné** kszb-titkár (Mohács 1 postahivatal), **Józsa Gyula** szvb-elnök (Szegedi Postaigazgatóság), **Victor Dániel** szb munkavédelmi felelős (Posta Javító Üzem);

Szakszervezeti Munkáért ezüst fokozata

kitüntetésben részesült: **Mogyorósi Lászlóné** üdülési felelős (Posta Központi Táviró Hivatal), **Pancza István** szb-titkár (Szegedi Postaigazgatóság Hálózati Üzem);

A szakszervezeti sportmunka területén elért kiemelkedő eredményeiért az ÁÍSH által adományozott

Kiváló Társadalmi Munkáért

jelvényt kapott **Széplaki László** tömegsportbizottság-vezető (TIG Központi Üzem).

A tagság biztonságot nyújtó gazdaság- és szociálpolitikát vár

(Folytatás az 1. oldalról.)

tűnk XII. kongresszusa óta szinte minden változik. Ami tegnap jó volt, arról ma kiderül, hogy rossz. Olyan érzésem van, hogy már-már alig esik szó a mindennapi munkáról, a dolgos hétköznapokról.

A felszólaló a munkamozgalmakkal kapcsolatban a reális, meglevő feszültségeket, teherterheléseket foglalta magába, amikor kifejtette, hogy a mai napig formális jegyeket tartalmaz, nevezetesen: hogy a szocialista munkaverseny-mozgalmakban a résztvevők száma nem csökkent. A mennyiségnek nincs jelentősége.

Felszólalásának befejező részében rámutatott arra, hogy a valóságban a végrehajtó szervek önállóságának növekedése ellentmondásosan valósul meg. Még nagyon fogjuk a kezüket a szó jó és rossz értelmében is.

Katona Ernő szünetelő szavakkal indította hozzászólását. Az új üdülési elképzeléseket a dolgozók arcucsapását értékelte. A tagság véleményét tolmácsolta, amikor kifejtette, hogy az üdülési térítési díjakat addig ne emeljék, amíg valós reálbér-növekedés be nem következik.

A törzsgárdszabállyal kapcsolatban megjegyezte, hogy kíváncsi volna, ha a posta vezetősége már most, az idei törzsgárda-kifizetéseknél is tudna valamilyen segítséget adni.

Sütő István a munkaverseny-ről szólva elmondta, hogy a félidős számvetés a munkaversenyt egyszerűen elhallgatja, nem mond róla semmit. Se jót, se rosszat, egyszerűen leszűkíti a brigádmozgalmra. Amit a brigádmozgalmról ír, azzal szintén nem tud egyetérteni.

Takács Márta kiemelte, a tagság egyetértésével találkozott, hogy először kikérték véleményét a vezetőtestületek, majd ennek birtokában alakították ki véleményüket, tették meg javaslatukat.

A viták kritikus hangulata azt bizonyítja, hogy a szakszervezeti munkában azonnali változtatásra van szükség. Ez talán már az utolsó pillanat, amikor az emberek még bíznak a munkánkban. Szükségesnek tartja a nagycsaládos-szolgálatok folyamatos karbantartását, a lakáshoz jutás pénzbeni támogatás összegének emelését.

Kovári Gábor felhívta a figyelmet arra, hogy a postásfiatok és a fiatal családok helyzete, kilátásai napról napra romlanak. A fiatalok úgy érzik, hogy a kormány programja nem ifjúságpárti. A fiatalok olyanok, amilyeneknek neveltek őket. A munkanélküliséget ő sem tartja elfogadható élethelyzetnek. A magánszemélyek

jövedelemadójával kapcsolatban pedig kifejtette, hogy csak olyan adórendszert lehet elfogadni, amelyik adómentesnek tekint a mindenkor társadalmi minimum szintjéig a családokban a jövedelmet.

A vita után a központi vezetőség elfogadta a kiegészítésekkel véglegesített beszámolót, az állásfoglalásokat és a XIII. kongresszusig tartó időszak feladatait vázoló akcióprogramot, továbbá a decemberi országos szakszervezeti értekezletnek elküldendő ajánlásokat. (Ez utóbbi teljes terjedelmében lapunk 3. oldalán található. A szerk.)

Ezt követően a testület elfogadta a Munka Törvénykönyvének módosításával kapcsolatos — a tagsági vita alapján megfogalmazott — határozatot, amely ellenzi a kollektív szerződés-kötés kötelező jellegének és a bizalmi egyetértési jogkörének megszüntetését.

A központi vezetőség ezt követően megtárgyalta a postáról és a távközlésről szóló új törvény irányelvtervezetét.

A napirend kapcsán Szépe Lőrinc azt a kérdést járta körül, hogy a posta szakemberei a törvény irányelveinek kimunkálási folyamatában, és azon belül a postai monopóliumnak az oldásánál mennyire engedtek a kormány nyomásának, a közvéleménynek, és mennyiben határozta meg magatartásukat az azonosulás, a belső indíttatás. Felhívta a figyelmet, hogy a postai monopólium oldásával kapcsolatos mai magatartás történelmi jelentőségű lesz 5-10 év múlva. Pontosan kell látni, hogy csak a nyomásnak engedünk, vagy mi is akartuk, segítettünk ezt az oldást.

A felszólaló hangsúlyozta, hogy a központi vezetőségnek ehhez a magatartáshoz való viszonyát egyértelműen meg kell fogalmaznia. Ezzel az egyértelmű viszonymeghatározással a mozgalom önmagát tudja tisztázni.

A vitában a posta vezetősége nevében dr. Oláh László elnökhelyettes részéről elhangzott az, hogy a posta mindenkori vezetői az oldást úgy kívánják végrehajtani, hogy ne kelljen egyetlen postásnak sem az utcára kerülnie.

Szakszervezetünk főtitkára a központi vezetőség felelősségét többek között abban körvonalazta, hogy úgy kell a törvény irányelvét véleményezni, hogy véleményünket egyértelműen a megelőző munkavállalói érdekvédelem hassa át és határozza meg.

A központi vezetőség az elnökség véleményét három tartózkodás mellett elfogadta.

Faggyas—Meszlényi—Mezőfi

A tagság számlája

Ismét tanácskoztak az alapszervi titkárok

Október derekán III. országos értekezletükre jöttek össze székünkben az alapszervezeti szakszervezeti titkárok. A postások, a posta feladatairól, helyzetéről cseréltek gondolokat és foglaltak állást.

Gricserné Heszky Enikő főtitkár mondott szóbeli kiegészítőt a tagsági viták alapján megalkotott tervezetekhez:

— a Postások Szakszervezetének XII. kongresszusa óta végzett munkáról számot adó félidős beszámolóhoz,

— a magyar szakszervezetek és a Postások Szakszervezete tevékenységének megújítását célzó elgondolásokhoz,

— a szakszervezetek bérpolitikai reformelképzeléséhez,

— a szakszervezeti üdülétszóló dokumentumhoz.

A vitában 18-an kértek és kaptak szót. A vitát a postástársadalom és a posta iránt érzett felelősség, az őszinte szó és a szenvedélyesség jellemezte. Többen megnyugvással reagáltak a főtitkár bevezetőjére, mondván otthon saját közösségükben elmondhatják: szakszervezetünk vezetősége tud, és eddig is tudott a tagság gondjairól. Képes annak érdekében cselekedni és dönteni.

Nagyra értékelték a bérharcban elért eredményt, ami a pos-

ta szakmai és szakszervezeti vezetőségének közös munkája volt. Hangsúlyozták, hogy egyes kormány-tisztviselőkkel szemben a posta 70 000 dolgozója még nem tekinti megoldottnak a postások bérhelyzetét. Tovább kell folytatni a küzdelmet a 10-12 százalékos elmaradás megszüntéséért.

A vitában az egyik alapszervi titkár például így fogalmazott:

— A tagság alapvető érdeke pedig az, hogy helyreálljon a munka társadalmi értéke, hogy az elvégzett munkáért végre megkapjuk az évtizedek óta meg nem fizetett bért. És addig is, amíg ezt elérjük, egyenlő teherviselést kérünk.

A szakszervezetnek a politikai intézményrendszerben betöltött szerepével kapcsolatban egyértelmű véleményként hangzott el, hogy meg kell szüntetni a szakszervezetek függő viszonyát, önálló, minden szempontból független szakszervezetre van szükség, mert csak ilyen mozgalom érheti el a célját, és csak így teljesítheti elsőrendű feladatát, a tagság érdekvédelmét.

Mindezekkel összefüggésben a vitában felszólalók is élesen visszautasították a kormány részéről a szakszervezeti jogok csorbítására mutakozó igyeke-

zetet. Volt olyan megfogalmazás, hogy a jelenlegi Országgyűléssel kapcsolatban ne legyenek különösebb illúzióink. Az elmúlt időszakban több példa is mutatja, hogy „meg lehet dolgozni” a képviselőket (pl. a magánszemélyek jövedelemadóinak elfogadtatása és az általános forgalmi adó).

Tagságunk véleménye szerint a politikai racionalitás elemi jeleit sem mutatják az olyan megfogalmazások, amelyet pl.: a Magyar Gazdasági Kamara felelős tisztviselője engedett meg magának: „Idejét múlta a szakszervezeti egyetértési jog előírása, mert ez a vezető és a munkavállalók megalkuvásához vezet a gyakorlatban.”

A postás dolgozók eltökélt szándéka, hogy a kiemelt VII. ötéves tervi távközlés-fejlesztési programot teljesítsék. Ennek a teljesítésnek egyik feltétele a megfelelő összetételű és létszámú munkaerő, amelyhez a postának a jelenlegi kondíciók mellett változatlanul csekély az esélye. A program eddigi része is csak a postás dolgozók nagy erőfeszítése, jelentős többletmunkájának árán teljesülhetett, mint ahogy az az értekezlet állásfoglalásában is megfogalmazódott. (Az állásfoglalás az október 17-i Népszavában teljes

terjedelemben megjelent. A témával más napilapok és a rádió is foglalkozott. A szerk.)

Mi az elvégzett munka után és jogán nyújtjuk be számlánkat. Olyan körülmények között akarunk dolgozni, létezni és élni, amelyben a dolgozónak becsülete és munkájának értelme van; ennek a munkának elismerése elősegíti az emberhez méltó életet.

Nem a megszokott gyakorlat, a „nagy” szolgálat másolása íratja velem a befejező sorokat, csak gondolatébresztésnek számom:

„A körülmények, amelyek között az ország ma él, a feladatok, amelyek megoldása folyamatban van, arra készítetnek bennünket, hogy újraértelmezzük a szakszervezeteknek a társadalmi életben betöltött szerepét is. Előjáróban meg kell mondanom: a szakszervezet nálunk hatalmas erő. A munkával kapcsolatban egyetlen törvény sem készül a Szakszervezeti Központi Tanács részvétele nélkül. A munkával kapcsolatos törvényalkotásnak, a munkajogi törvények megtartásának és a dolgozók jogvédelmének kérdéseiben a szakszervezeteket illeti meg a végső szó.” (M. Gorbacsov)

Meszlényi Ferenc

Három vélemény a sok közül

„Kevesebbet keresünk, mint tavaly...”

Horváth Tibor kábelszerelő munkavezető a Veszprém Megyei Távközlési Üzemenél. Munkahelyén szakszervezeti bizalmi és tsz-küldött. Valamikor a TIG-en kezdte postai pályafutását. Veszprémbe költözött, így került a dunántúli városba.

Felszólalásában az országos alapszervi titkári értekezleten a nemrégiben megállapított magasabb normaóraber és az úgynevezett egyszögű munkabér határait beszélt. Véleménye szerint az új adózással együtt nem többet, hanem éppenséggel kevesebbet keresnek a dolgozók, mint tavaly. Az új ösztönzőnek szánt bértörvény tehát szerinte nem érte el hatását.

Horváth Tibor is figyelmeztetett, hogy a jelenlegi bérszalag nem tükrözi a valóságot. Mindenki kíváncsi arra, hogy mit miért kap, milyen apró részletekből tevődik össze a bére. A tisztánlátás céljából fontos lenne olyan precíz bérszalagot a munkavállaló kezébe adni, amely mindenről tájékoztat.

Horváth Tibor javasolta azt is, hogy a szakszervezet legyen füg-

getlen a szakmai vezetőtől, a titkártól és a termelőmunkájától és ne a szakmától kapja a fizetését, mert ez megkötötte a kezét a hatékonyabb érdekvédelmi munkában.

Érdekes felvetéssel zárta felszólalását. Javasolta, hogy a megyei távközlési üzemeknek adjanak nagyobb önállóságot, esetleg gazdálkodjanak önállóan, függetlenül az igazgatóságtól. Úgy érzi, hogy az elvégzett munka értékének az üzemeknél kellene maradnia, mert jobb feltételeket tudnának teremteni a fejlődéshez.

„A titkárok fizetését a tagságnak kellene adnia...”

Ortelli Tibor, a Bács Megyei Távközlési Üzem szakszervezeti titkára, egyúttal ugyanitt munkavezető. Alig múlt harmincéves, mégis már tizenkét éve szakszervezeti titkár.

— Úgy kezdődött — mondja —, hogy volt egy csomó „egyéni” problémám. Aztán szóltak a kollégák, hogy ha ilyen nagy a szád, legyél te a titkáruk. Ha valamilyen fórumon felszólalni készül, a hallgatóságon fogódjat az izgalom morája. Régóta arról ismerik,

hogy kíméletlenül „mondja a magáét”. Egyik állandó témája: a feladatok ismeretében függetleníteni kellene az üzemi titkárokat. Adja a feladataikat és a fizetésüket a tagság. Ortelli Tibor szerint ennek gazdasági kereteit igenis viszonylag könnyen elő lehetne teremteni. Ésszerűen csökkenteni kellene a SZOT és megyei szervezeteik létszámát, hogy a mozgalom anyagi erejét is a tényleges munkaterületekre koncentrálhassák.

Ortelli Tibor élesen szembehelezkedett azokkal a nézetekkel, melyek szerint a jövőben nem kötelező a munkahelyeken kollektív szerződéseket kötni. Szerinte olyan kis szerződéseket kellene kötni, amelyek minden munkahelyen kiügyesztene, és tartalmazná a munkáltató és a munkavállaló alapvető jogait és kötelezettségeit.

A kecskeméti szakszervezeti titkár szerint a mostani értekezlet amolyan Hyde Park-szerű összejövetel. Mindenki elmondja a magáét. Az igények elmondásával megerősíti munkájában a központi vezetőséget, amely a beszámolójában bebizonyította, hogy ismeri a tagság problémáit. De igazi eredmény szerinte addig nem várható, amíg létre nem jön egy minden szempontból a tagság érdekeit védő új szakszervezeti törvény, amivel elérjük azt, hogy mindenütt betömik a joghézagokat.

„A postások rendkívül rossz anyagi körülmények közé kerültek...”

Márton Lajosné húsz éve szakszervezeti tisztviselő. Jelenleg a HTI Gazdasági Iroda központi raktárának az alapszervi titkára. Felszólalásában külön hangsúlyt adott annak, hogy a titkári értekezlet színe elé tárja az általa képviselt tagság véleményét, az alapszervezetben folyó viták tartal-

mát. Az elmúlt hónapokban zajló vitákban megerősödött az álláspont, hogy minden fontos, állampolgárt érintő döntés előtt elengedhetetlen a társadalmi vita, a különböző vélemények alapos mérlegelése.

A szakszervezeti tagság olyan kormányt akar, amely zavariheztől, ésszerű döntéseket hoz, és végrehajtja, illetve végrehajtja azokat. És olyan szakszervezetet, amely szankciók nélkül védheti a dolgozók érdekeit.

Márton Lajosné az ötszázalékos béremeléssel kapcsolatban megállapította, hogy az egyáltalán nem tart lépést a rohanó inflációval. Ez a béremelés nem fogja lényegesen enyhíteni a nagyon rossz anyagi körülmények közé süllyedt postások gondjait. Szomorú, hogy olyan emberek, akik évtizedek óta becsületesen szolgálnak a postát, nem mernek ajtót nyitni, ha a díjbeszedő fizetés előtt csönget be.

Ugyancsak támogatta a szakszervezeti titkárok függetlenítésére vonatkozó javaslatokat: „Az élet azt mutatja, hogy a jövőben csak ők lesznek képesek megvédeni a munkavállalót a munkáltatótól” — mondta befejezésül.

— áts —

AJÁNLÁS

a magyar szakszervezetek országos értekezletére

A szakszervezet mozgalmi életének megújítása céljából:

1. A postások igénylik, hogy az országos értekezlet
 - mélyrehatóan elemezze a szakszervezeti mozgalom helyét, szerepét, társadalmi funkcióját;
 - tisztázza a párthoz, az államhoz, a más társadalmi és érdekképviseleti szervekhez való viszonyt;
 - alakítsa ki a tagság igényének megfelelő arculatot és programot, amelyben a szakszervezeti mozgalom fő feladatává a munkavállalók érdekeinek képviseletét, védelmét, a tagság szolgálatát kell tenni.
2. Újra kell szabályozni a jogosítványokat, és biztosítani kell a törvényességi garanciákat. Ennek ma látható lépcsői:
 - az alkotmány módosítása,
 - a szakszervezeti törvény,
 - a Munka Törvénykönyvének módosítása,
 - a társasági törvény,
 - a munkahelyi demokrácia és a szakszervezeti joggyakorlás összhangjának megteremtése (az 1049-es MT-SZOT határozat módosítása).
3. Ezek keretében
 - fenn kell tartani a kollektív szerződés rendszerét,
 - a jelenlegi bértarifarendszerek mellett a bizalmi egyetértési jogáról a személyre szóló bért megállapításnál nem lehet lemondani,
 - egyértelműen és teljeskörűen rendezni kell a sztrájkjogot.

4. A tagság érdekeinek hatékonyabb érvényesítése végett a jelenlegi merev szervezeti felépítést és érdekegyeztetési mechanizmust egy szövetségi elvre épülő, folyamatos konszenzusra képes ágazati-iparági modellnek kell felváltania.

- Ahol:
- a SZOT koordináló szerepet töltsön be;
 - az ágazati-iparági szakszervezeteknek legyen teljes önállóságuk az érdekegyeztetésben, területi szerveinek és apparátusának a felépítésében, a létszám meghatározásában, s olyan anyagi-erkölcsi elismerés kialakításában, amivel a mai követelménynek megfelelő személyi feltételeket meg lehet teremteni;
 - a belső demokráciát kiteljesedésének keretében a demokratikus centralizmust váltsa fel az önkéntesség és a közös érdek elvén alapuló konszenzus, kialakítva a többségi akarat mellett a kisebbségi érdekek érvényesülésének lehetőségét is;
 - az szmt-k és az SZBT is szövetséggé alakuljon át a területen levő alapszervezetek tagságának arányában és igényei szerint.
5. Ki kell dolgozni a magyar szakszervezetek — szövetségre épülő — alapszabályát, majd az ágazati-iparági szakmai szervezetek — sajátosságaik figyelembevételével — alakítsák ki saját alapszabályukat.

Gazdaságpolitika

A mozgalom az eddigieknél határozottabban igényelje az állami szervektől olyan gazdaságpolitika kialakítását:

- amely hosszabb távon kiszámítható, és tényleges lehetőséget ad a vállalatoknak a gazdálkodásra;
- ahol a bürokratikus irányítást valóban felváltja a piac;
- ahol az állam megfelel a modern társadalmakban ráháruló feladatoknak azaz megteremti a társadalom és a gazdaság fejlődésének feltételeit;
- ami tudomásul veszi a nonprofit szféra létezését, a fejlődés egésze szempontjából ennek meghatározó szerepét (oktatás, kultúra, infrastruktúra), és egyidejűleg megteremti a kő ütemű fejlődésük feltételeit;
- ami a korlátozásokat, megkötéseket és a stagflációt (termelés stagnálása + infláció) képes kiegyensúlyozott növekedéssel felváltani;
- ami a szervezetátalakításon nem a munka helyek bezárását és a nagy áldozatok árán megteremtett, de ma rosszul hasznosított nemzeti vagy elherdálását, hanem annak valóban ésszerű, a mai igényeket kielégítő hasznosítását teszi lehetővé.

Elosztáspolitika

A reformfolyamat eddigi intézkedéseinek — általános forgalmi adó, szja, ár- és pénzügyi rendszer változása — hatására a tagság életkörülményei hosszabb időn keresztül erőteljesen romlottak. A mozgalomnak a leghatározottabban állást kell foglalnia abban, hogy igazságtalan és elviselhetetlen az utóbbi években rájuk kényszerített egyoldalú teherviselés. A stabilizáció és a kibontakozás nem alapulhat a reálbérek további csökkentésén, nem okozhatja a társadalom egyre szélesebb rétegeinek elnyomódását, hiszen ez kizárja az igényelt társadalmi összefogás lehetőségét.

Ezért olyan bérpolitikát kell kialakítani, amely:

- nem a vásárlóerőt kívánja görcsösen szabályozni, hanem a teljesítmények növelésére ösztönöz,
 - megállítja a reálbérek jelenlegi csökkenő tendenciáját, érzékelhető és tartós emelkedést nyújt,
 - korlátozza a felelőtlen, inflációt gerjesztő állami intézkedéseket azzal, hogy kötelezővé teszi az ár- és bérindexek (járulékos jövedelmek) együttes mozgását.
- Ebből a célból már 1989-ben meg kell szüntetni az eddigi, s valamennyi formájában alkalmatlannak bizonyult elkülönült keresetszabályozást, és fel kell azt váltani a béralku rendszerével. A tagság igényli, és a nemzeti összefogás kulcskérdésének tekint a szakszervezeti bérreform-koncepció kibontakozását. Ebben a folyamatban történjen:

- a béralku módszerének kialakítása,
- a torz bérarányok fokozatos felszámolása, a bértarifarendszer bevezetése.

A béralku keretében az szja mindenkorai sávja-it és adókulcsait az adott időszak (év) körülményeihez kell igazítani. Az év elején bevezetett szja — mint azt a tagság a bevezetésekor is jelezte — elsősorban a bérből és fizetésből élőket sújtja, és jelentős a teljesítmény-visszatartó hatása. Ezért a tényleges infláció mértékével ki kell igazítani a sávokat, és csökkenteni kell az adókulcsok progresszióját.

Foglalkoztatás

Napjaink társadalmi feszültségének egyik legfőbb okozója a foglalkoztatási gondok sűrűsödése. Az eddigi módszerek és eszközök a feszültség levezetésére nem elegendőek, sem az állam, sem a vállalat, sem a mozgalom részéről. Mindhárom területen aktív foglalkoztatáspolitikai kialakítása szükséges, amelyben a hangsúlyt nem a már munka nélkül maradtak sorsának rendezésére, hanem megelőzésére, a kellő időben való felkészülésre kell helyezni. Természetesen ez nem elmenthető azzal a jogos követeléssel, hogy a legközelebbi időn belül ki kell dolgozni a munkanélküli-segély intézményét.

Szociális ellátás

Minden egyes állampolgár számára esélyegyenlőséget kell teremteni az átlagos életvitelhez (lakás, kultúra, családalapítás, gyermeknevelés, üdülés stb.) A teljesítményelvű munkajövedelmek erős differenciálódása mellett a mindenkorai szociálpolitika, a szociális gondoskodás feladata az állampolgárok biztonságérzésének megteremtése.

Ezért elkerülhetetlen és egyre sürgetőbb tehát egy a társadalom egészét átfogó szociálpolitikai koncepció kialakítása. Tisztázni kell végre mi az, amit az állam köteles állampolgári jogon, vagy rászorultság elvén a társadalom egészének megadni.

Ennek az úgynevezett szociális hálónak kell esélyegyenlőséget teremtenie a gyermeknevelés terheinek viselésében, a lakáshoz jutás reális lehetőségében, az önhibájukon kívül a társadalom periferiájára szorult életfeltételeinek megteremtésében, vagy egy egész élet munkájával megszerzett nyugdíj értéktartásának megőrzésében.

Tűrhetetlen, hogy az állam folyamatosan és fokozatosan áthárít az állampolgárokra olyan terheket, melyek forrását a bérek nem tartalmazzák. Teheti ezt azért, mert egy átfogó, mindenre kiterjedő koncepció helyett egy-egy területet (lakás, család, nyugdíj, üdülés stb.) külön-külön terhel.

A szociálpolitika, a szociális juttatás, a munkajövedelmek, illetve járadékok mellett a lakosság életszínvonalának meghatározó tényezője, így közvetlenül érinti a tagságot.

Lakáskérdés

Évek óta csak ígéret van egy a társadalom számára elfogadható lakáspolitikai koncepció ki-munkálására. Súlyos gond, hogy az állam kivonult lakásteremtő kötelezettségéből, ugyanakkor a bérből és fizetésből élő lakosság jövedelme nem tartalmazza ennek a forrását.

Tűrhetetlen, hogy a fiatalok első lakáshoz jutási esélyei egyre reménytelenebbek. Ma már nemcsak az induló összeg előteremtése, hanem a piaci szintre emelt kamat is lehetetlen helyzetet terem számukra. Az eddigieknél határozottabban érvényt kell szerezni annak az elvnek, hogy csak a megélhetés mellett kumulálható jövedelmek növekedési ütemében lehet a lakásépítés terhet a lakosságra áthárítani.

Gyermekek családok

Társadalmunk felismert érdeke az öregedési folyamat megállítás, a gyermekek számának növelése. Mégis szinte minden intézkedés a gyermeket nevelő családokat sújtja.

Lehetetlen helyzet, amikor egy társadalom hosszú távon önmaga érdekei ellen cselekszik. Ezért rövid időn belül kormányzati döntést kell elérni:

- a családi jövedelemadó bevezetésére,
- a családi pótlékban a gyermeknevelés tényleges költségeihez való igazítására,
- a gyermekgondozási díj időtartamának kiterjesztésére,
- a gyűes értékmegőrző automatizmusának bevezetésére,
- a szociálpolitikai és a társadalombiztosítás feladatainak szétválasztására.

Gazdálkodási feladatok

Sürgetjük, hogy mielőbb kezdődjön el a szakszervezetek teljes gazdálkodási rendszerének átfogó korszerűsítése, a célhoz és a feladatokhoz szükséges anyagi alapok meghatározása.

Igényeljük az ágazati-iparági szakszervezetek és az alapszervezetek vezetőtestületei számára a felelősséggel párosuló teljes önállóságot a pénzügyi döntésekben és a gazdálkodási folyamatok végrehajtásában.

Meg kell vizsgálni a szakszervezeti pénzeszközök és a vagyon értékmegőrzésének további lehetőségeit, fokozni a vállalkozási tevékenységet a mozgalom valamennyi szintjén.

A sztrájkjog szabályozása során az érdekelteket fel kell anyagi jellegű kötelezettséget is jogszabályban szükséges rendezni.

Budapest, 1988. október 28.

Postások Szakszervezetének
Központi Vezetősége

Az évközi bér felosztása

az alapbérek, törzsbérek fejlesztésében valószínűleg meg;

- elemezni szükséges és meg kell ítélni a következő két tétel helyzetét: az értelmiség anyagi elismerését és létszámhelyzetét, a VIII. ötéves terv intenzívebb távközlésfejlesztésére való felkészülés tükrében; továbbá a 3600 forint vagy ennél kevesebb alapbérrel foglalkoztatott dolgozók létminimumának biztosítását.

A teljeskörűség és az alapbéremelési forma valamennyi középfokú postaszervnél érvényesült. A rétegpolitikai irányelvek — a meghatározással összhangban — a korábbi évek és az az évi helyi bérpolitika által determináltak, differenciáltan valósultak meg. Az értelmiségiek bérfejlesztésénél a 22 középfokú postaszerv közül 16 átlag feletti mértéket tartott szükségesnek, amely 500 és 2000 forint között szóródik. További 3 postaszerv ezt bérpolitikai követelményként közvetítette a végrehajtó szerv felé. Mindössze tehát 3 olyan középfokú postaszerv volt, amelynél e réteg bérhelyzete nem igényelt külön intézkedést, vagy létszamarányuknál fogva, vagy a korábbi évek helyi bérpolitikai intézkedései miatt.

Helyi bérpolitika

A minimum alapbérre vonatkozó központi bérpolitikai irányelvet — ahol ez értelmezhető volt — valamennyi postaszervnél megtartották, sőt egyes budapesti postaszerveknél — a fővárosi munkaerő-gondok által indokoltan — ez a magasabb minimum alapbér szinten realizálódott.

A központi bérpolitika tehát nem korlátozta a középfokú

postaszerveket kötelező merev előírásokkal. Az volt a cél, hogy a postaszerveknek megfelelő mozgásterük legyen a helyi bér-, kereseti feszültségek oldására, a csak helyileg érzékelhető problémák megoldására.

Ugyanez a cél vezérelte a postaszerveket a saját bérpolitikájuk kialakításánál is. Szinte valamennyien csak a központi elveket adták tovább a végrehajtó szervek felé, mindössze 6 helyen tettek lépést a vezetők a törzsi dolgozók bérének átlag feletti emelésére.

A központi bérintézkedést sok postaszerv — majdnem fele — kiegészítette saját bértámogatásával is. Ennek mértéke erősen szóródik. Egyes helyeken ez a mérték már felveti a gazdálkodási fegyelem kérdését is.

A kétféle forrásból — a felsőfokú iskolai végzettségűek és a minimális alapbérrel nem rendelkezők bérének kiemelt fejlesztése után a végrehajtó egységek átlag havi 260 forint és 500 forint közötti alapbér felosztásáról dönthettek.

Fogadtatás

A dolgozók pozitívan értékelték a központi bérintézkedést. Elismerésüknek és köszönetüknek adtak hangot. Értékelik ezt a központi segítséget, amely ez évben a postás dolgozók bérhátrányának további növekedését állította meg. Reményüket fejezték ki, hogy a bérlemaradás végleges felszámolása rövid időn belül megtörténik, hiszen a hírközléstől igényelt gyors ütemű fejlesztés csak úgy valószínűsíthető meg, ha annak személyi feltételei is megvannak.

Tóth Pálné

Vendégek Svédországból

Október utolsó hetében Nils Lindström alelnök vezetésével 3 fős svéd szakszervezeti delegáció járt hazánkban.

Az ötnapos változatos program keretében tájékoztókat Magyarországon jelenlegi politikai és gazdasági helyzetéről, társadalmi fejlődésünk időszerű kérdéseiről. Megismerkedtek a magyar szakszervezeti mozgalom megújulási törekvéseivel és a Postások Szakszervezetének jelenlegi feladataival és terveivel, valamint a közelmúltban lezajlott társadalmi viták tapasztalataival.

A különböző postai és távközlési létesítmények megtekintése mellett szakszervezetünk elnökével való eszmecsere is szakítottak időt. (Képünkön az alelnök tájékoztatója.) Ezt követően kérdeztük a svéd állami alkalmazottak szakszervezetének alelnökét és a kíséretében itt tartózkodó postai és a távközlési tagozat vezetőjét, hogy miért egyesültek náluk a különböző ágazati szakszervezetek.

— Mintegy 10 éve kezdődtek nálunk az úgynevezett egységstörkevések — mondja az alelnök. Azóta már — a mozdonyvezetők kivételével — minden, állami alkalmazottakat tömörítő szakszervezet sorainkban található. Leegyszerűsítve úgy is fogalmazhatnánk, hogy egyesületben sokkal többre jutunk, akár a bértájakban, akár más kérdésekben.

— Ha már említette, mondaná néhány szót az évenkénti bértárgyalásokról?

— Részletelesen ismernünk kell a kormány gazdaságpolitikáját. A pénzügyminiszter rendszeresen meghívja a szakszervezeteket, amikor is tájékoztatást ad a várható inflációról és az adó mértékéről. Ha a tervezettől eltérnek, akkor a következő évben korrigálják a béremelési százalékokat. Az utóbbi években — az infláció mértékének megfelelően — a köztisztviselők általában 4 százalékos bérfejlesztést kapnak. 1987-ben ez 6,5 százalék volt,

viszont létszámleépítéssel kellett összekötni.

— Ritkán hallunk svédországi sztrájkokról!

— Ez nem véletlen. A sztrájkoknak nincsenek jogi akadályai, de mi valóban ritkán élünk ezzel a lehetőséggel. Őriási a felelősségünk. Mindig feltelesszük a kérdést: mit nyerhetünk és mit veszíthetünk vele? Sztrájkot vállalat önmaga nem hirdethet meg — illetve ez vadsztrájk lenne — csak egy-egy ágazat vagy az ELO (a „svéd SZOT”). De mint mondtam ritkán élünk ezen jogunkkal, hiszen nehéz úgy sztrájkolni — főleg a postánál és a távközlésnél —, hogy az ne sújtson kívülállókat, csak a munkaadót. Egyébként a hírközlésben bizonyos korlátozások azért vannak: sztrájk esetén is fenn kell tartanunk egy minimális szolgáltatást, tehát társadalmilag nem lehet veszélyes. Sokkal lényegesebbnek tartjuk ennél a szabad tárgyalási jogot és a béralkut.

Mezőfi László

A központi elvek

A Postások Szakszervezete Elnöksége — csak röviden, emlékeztetőül — a következő bér-felosztási, illetve bérpolitikai elvekkel értett egyet:

- a dolgozók teljes körében legyen lehetőség a bérek fejlesztésére;
- a bérfejlesztés alapvetően

Pályázati felhívás

A Művelődési Minisztérium és a Szakszervezetek Országos Tanácsa 1989-ben tanácskozást rendez a mindennapi kultúra elméleti és gyakorlati kérdéseiről.

A téma sokrétű megközelítése, a gyakorlati tapasztalatok feltárása és közreadása céljából a SZOT kulturális, agitációs és propagandaosztálya pályázatot hirdet egyének és munkahelyi kollektívák részére.

Pályázni lehet a munkahelyi környezetet, a munkaszervezést, a műszaki-technikai kultúrát, az emberi viszonyokat, s mindezek alakításában a munkavállalók, a kollektívák lehetőségeit bemutató írásokkal.

Várjuk azokat az írásokat is, amelyek azt mutatják be, hogy milyen szerepe van a műveltségnek, a kultúrának (emberi érintkezés, viselkedés- és beszédkultúra, vitakészség) az érdekérvényesítésben.

A beküldött írások maximum 8 oldal terjedelműek lehetnek.

A pályázaton fel kell tüntetni a pályázó nevét, illetve a kollektíva megnevezését, munkahelyét, munkahelyének címét.

Beküldési határidő: 1988. december 31.

Cím: SZOT kulturális, agitációs és propagandaosztály Budapest, Dózsa György út 84/B.

A legjobb írásokat 5, 3 és 2 ezer forintot díjjal jutalmazzuk.

(A Szakszervezeti Szemlében vita indult a témáról. A vita 1988 augusztusától 1989 áprilisáig tart. A pályázóknak ajánljuk a vita figyelemmel kísérését.)

**SZOT kulturális, agitációs és propagandaosztály
Módszertani Intézmény**

Munkaverseny másként

Aki a mindennapi élet eseményeivel egy kicsit is foglalkozik, az tudja: megújulás alatt van gazdasági és politikai életünk. Szükségszerű a megújulás, mert a megélhetésünket biztosító gazdasági eredményeink, napi gondjaink körül kavargó felhők egyre sötétebbek.

Mi tehát a kiút?

Ma már majdnem mindenki tudja: meg kell újítani eddigi módszereinket. Ezért is határoztuk el a Kecskeméti 1-es megyei hivatal társadalmi és gazdasági vezetésével, hogy a már jórészt sablonossá vált munkaversenynek új formát keressünk. Gondunk nem kicsi, mivel még nemigen találkoztunk e területen új kezdeményezéssel. Így elindultunk saját erőnkkel, és a kollektívákra támaszkodva alakítottuk ki kísérletképpen az új munkaverseny-elképzeléseket. Bátorítást a Szegedi Postaigazgatóságtól kaptunk, majd terveinket egyeztetettük az eddig is jól működő szocialista brigádokkal és az eddig munkaversenyben nem levő dolgozókkal.

Milyen új elgondolásaink vannak?

Tulajdonképpen nem is annyira újak, csak az eddigi tapasztalatokat felhasználva próbáljuk a hivatal mennyiségi és minőségi feladatait jobban a dolgozók nyelvére lefordítani. A módszeren változtattunk. Az eddigi szocialista brigádmozgalmat kiszélesítettük osztály-, tehát nagyobb létszámú kollektívákra. Az egyes kollektívák feladatait részletesen meghatározta a hivatal vezetése, és a közösgének kell most a módszerhez igazodni szemléletben és eredményességben egyaránt. Ha a feladatok teljesítését vállalja a

kollektíva, akkor „pályázatot” nyújt be a hivatal vezetéséhez, és megpályázza a kitüntető cím és a vele járó jutalom elnyerését.

A „Kiváló Munkahelyi Kollektíva” címért versenyzők köztelenül, a régi munkaversenyben megtalálható formákat mellőzve dolgozhatnak, a feladatokra jobban koncentrálnak. Fel kell ismerni végre azt is, hogy a dolgozók életüknek egyharmadát a munkahelyükön töltik el, ki így, ki úgy. Ők a legérdekesebbek abban, hogy az eltöltött idő hasznosan és lehetőleg sikerrelmennyben teljen el. Ehhez kell a vezetésnek megteremtienie a jó munkahelyi légkört, és a megfelelő munkakörülményeket.

Az új versenyforma továbbra is az önkéntességre épül. Ahol a feltételek nincsenek meg, ott a brigádverseny régi formájában megmarad. A jobbért, a többért versenybe indulók eredményes munkáját az eddiginél jobban meg kell becsülni, és azt az igazgatóság is segíti külön jutalommal és elismeréssel, mely függetlenül a hivatal ösztönzési keretétől.

A kitűzött feladatok részarányos értékelését a kollektíván belül egy saját maguk által létrehozott értékelő csoport hajtja végre. A régi értelemben vett naplózás megszűnik, de az eredmények menet közbeni értékeléséhez feljegyzéseket készít az egység, mely okmányokkal alátámasztott és kimutatott eredményekre épülhet. Az éves értékelést az elért eredményekről, a pályázati feltételek teljesítéséről az értékelő csoport végzi el, és készít jelentést a hivatal vezetésének. Az értékeléseket és a helyezéseket

egy kibővített bizottság hozza nyilvánosságra, melynek a hivatal társadalmi és gazdasági vezetésén kívül az érintett kollektíva vezetője is tagja.

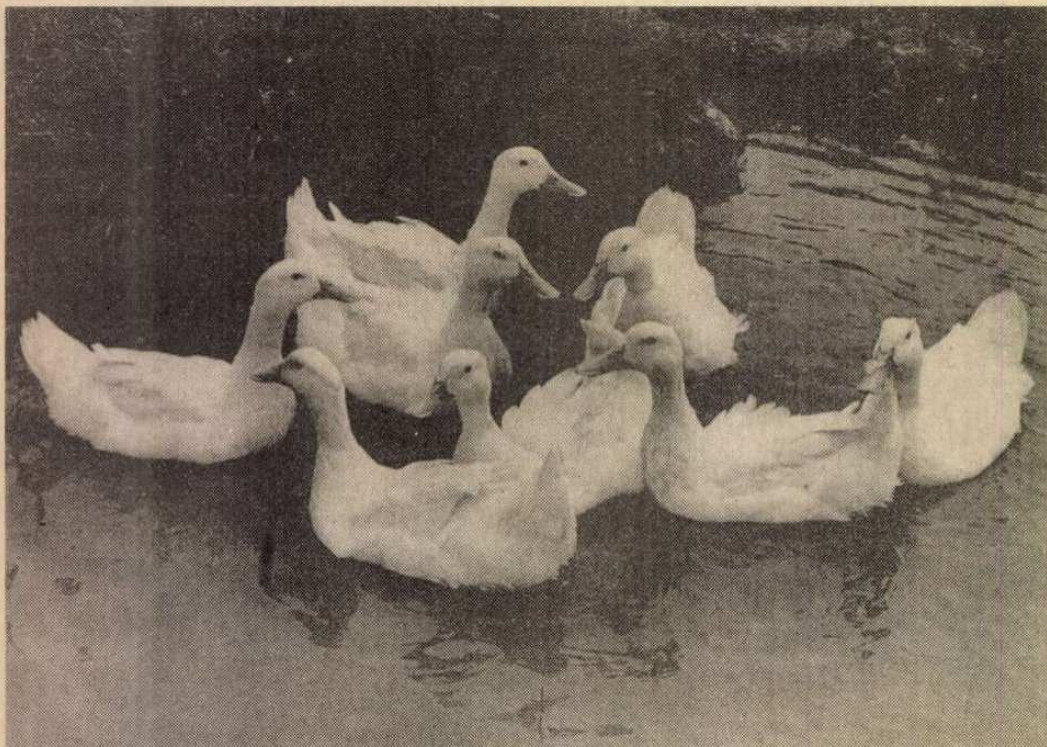
Megszüntetjük a brigádverseny eddigi kötelező hármas tagozódását (szocialista módon dolgozni, tanulni, élni), hiszen ez beépül a napi munkánkba. Az éves munka értékelésénél azonban a tanulás, továbbképzés és a kollektív megmozdulások eredményei jelentősen befolyásolják a végső helyezéseket.

Célunk nagyobb egységekre kiszélesíteni a munkaversenyt, többeket érdekeltté tenni abban, hogy jobb és eredményesebb munkával, jobb munkaszervezéssel javuljanak eredményeink. A jobb munkamegosztás révén az eddig esetleg túltelített dolgozók munkájának megosztása. Olyan szemlélet kialakítása és elterjesztése, hogy a kollektívák nagyobb felelősséget érezzenek munkahelyükért, munkájukért és egymásért. Hogy minden, amit tesznek, javítsa közérzetüket, nem utolsósorban teljesítményüket.

A sikerhez igen fontosnak tartjuk azt, hogy hivatalunkban minden szintű vezető felismerje az új versenyben rejlő lehetőségeket. Csak a vezetők által konkrétan tapasztalható segítségnyújtás lehet minden útnak a sikeres folytatása. Ezt indulás előtt hivatalunkban megbeszéltük a társadalmi és gazdasági vezetőkkel. Ez is reményt ad arra, hogy az új versenyforma gyökeret ver a munkaversenyben már 30 éve jártas régi és az új dolgozók között.

Szantner György

Szendrő László: KACSAK

Nem csak a jó pap tanul holtig Drága Főorvos Asszony!

Dr. Moll Károlyné neve a hévízi postás gyógyüdülőtől nem volt előttem ismeretlen. Siheder postás koromban hallottam először, jó negyed százada, amint lelkendezve, egy öntésmajori szaktársnő sok szépet mesélt a „drága főorvos asszony”-ról.

— Ebben az emlékezésben, bizony benne volt a gyógyult beteg múltat szépítő túlzása — szabadkozik a dicséret hallatán a főorvos asszony. Természetesen, hiszen a hivatással jár, a munkában mindig az embert keresem. Diagnózist felállítani lehet a corpus alapján, de teljesebb a körmegállapítás, ha pszichoterápiával a betegségek okozatát is megkeressük. S hogy ez többnyire sikerült, orvos-lelkiszeremet nyugodtsága a bizonyosság.

— Ez, amit most így röviden elmondtam, öt és fél évtizedes orvosi gyakorlat sommas véleménye. Görcsö kellene hozzá, amely kinagyítaná azt a milliónyi vektort, amely pályám alakulását irányította. Lehet az ember élete, tehetsége, adottsága folytán az élet számegegyesen különböző időszakokban — a költőtől vett hasonlattal élve — csermely, patak, folyó, szálakat úsztató folyam, az életével egyet tehet: élje hasznosan!...

— Az én életem sem volt mentes a gondoktól. Én orvos akartam lenni, szüleim tanári pályára szántak. Kedvükért a budapesti egyetemen egy fél évet hallgattam matematika-fizika szakon; bizonyosságul mindkét tárgyból jelesre kollokváltam. De szívem sajgott az orvosi hivatásért. A vizsgák után átiratkoztam Pécsre az orvosi karra. Száznyolcvan medikus között hatan voltunk medikák.

1934-ben végeztem. Orvosdoktori diplomával a zsebemben munkanélküli voltam. Fizetés nélküli gyakornokként különböző kórházakban hivatásszeretből dolgoztam, és továbbra is szülői támogatásból éltem.

— Még a háború előtt átszótak a keszthelyi kórházba: egy orvost kérnek kisegítőbe Hévízre. Főorvosom választása rám esett, mondta: „Menjen a hévízi kórházba, jelentkezzen dr. Moll Károly főorvos úrnál.” Moll Károly már akkor híres reumatológus volt. Ennek előtte én még öt nem láttam, csak hallomásból ismertem. Mikor bekopogtattam az ajtaján, még el sem kezdtem a mondomkát, közbevágott: „Nőt küldtek?! Rendben van — folytatta érces hangon —, három napra felveszem.”

— Fülig pirultam ijedtemben! S amint ránéztem szép férfias élő arcára, derűs tekintetű szemére, azon nyomban „boszszút forraltam” magamban a főorvos ellen. Nem kívánom részletezni a bosszút, a végeredmény: a három nappól haláláig tartó, negyvenöt éven keresztül boldog házasság.

Beszélgetésünk közben Anna asszony, a ház mindenese szervírozta a forró feketét. Csatlakozik hozzánk az örökifjú Katalin, aki hosszú évtizedek óta nemcsak barátnője a főorvos asszonynak, hanem az asszisztense is.

— Hivatásom gyakorlásában mindig fontos volt az otthon. Nem kellett azon izgulnom két injekció beadása közt: jaj, vajon nem ég-e oda a rántás, lesz-e ebéd, mire három éves gyermek hazajön?

— Két lányom és egy fiam van. Ők is az orvosi hivatást választották. Unokáim — azt hiszem minden nagyszülő így van ezzel — mindennél drágábbak a számomra. Na, de mire idáig eljutottam, az életemben történt még egy és más.

— Fiatalon a nyakunkba zúdult ez az esztelen világégés, a lerongyolódás, éhséget és sok-sok bajt, vést hozó, a történelemkönyvekben II. világháború néven szereplő szörnyűség. Férfiam is, és a környékbeli orvosok kollégák is katonák lettek. Gyógyítani, harminc kilométeres körzetben kerékpáron jártam.

Éjszakánként forgattam az egyetemi jegyzeteimet, a fellelhető orvosi szakirodalmat. A keszthelyi kórház is kiégett, a gyógyszerárak üres, néha bizony a gyógyír csak a jó szó volt.

— Szerencsére olyan orvosi egyetemre jártam, ahol nagyon alaposan megtanítottak mindent, a csecsemőgyógyítástól a foghúzásig. Eszembe jutott orvos-ember ideálom, *Ángyán* professzor úr, a pécsi orvostudományi egyetemről. Szokta volt néha viccesen mondani: „Ha a kollégák vizsgálnak, kérjék meg a páciens, vetközzön le! Arra vigyázzanak, ha az illető hölgy, akkor egy nyakláncot azért hagyjanak rajta...” Hol voltak ez idő tájt az embereken nyakláncok?! Örültek, hogy éltek, volt mit enni...

— A szükséges gyakorlati idő és a szakvizsgák után, viszonylag korán, az ötvenes évek elején főorvos lettem. Az orvosi munka és a munkahelyem szerencsésen ötvöződött. Kitűnő eszköz felszereléssel, jó munkahelyi légkörben végezhettem gyógyító munkámat. Sok-sok emlékekkel, derűvel gondolok vissza a hévízi postás gyógyüdülőre.

Különösen megható volt a búcsúztatásom; megüresedett helyemre a leányomat nevezték ki főorvosnak, s ugyanakkor megkaptam a 35 éves törzsgárdasági igazolásomat is. Napi két órában továbbra is bejárak dolgozni. Jó erőben érzem magamat, mint mondtam, fiatal koromban sokat kerékpároztam, de — teszi hozzá mosollyal — soha nem „pedáloztam” a magasabb beosztásért, több fizetésért. Tanulni, az új gyógy módokat megismerni mindig igyekeztem. Amíg a gyerekeim az orvosi egyetemek padjait koptatták, velük együtt ismertem meg az orvostudomány korszerűbb vívmányait.

— A családom az életem másik szép, napfényes oldala. Most, nyugdíjasként, a gyógyító orvos, szülő mellett teljesebb tud válni az a megszólítás, amely — hála a jó istennek — eddig sem volt idegen fogalom számomra: Drága Nagymamám!...

Pusztai Mihály

Visszajövök

Fél nyolcat mutatott az óra. Az eligazítóhelyiségben a fiatal, bajszos csoportvezető sorba tette le a fehér papírt az ellenőrök asztalára. A telefonfülkék számai és az utcák nevei voltak leírva...

Gáspár László, deresedő hajú, minőségi ellenőr kezébe vette a területet jelző papírt, és nézte: merre, s hova? Tekintetét főntről lefelé lassan vitte, s már határozott: a Béke térre kezd, s onnét tovább.

Gáspár ellenőr szerette a munkáját. A telefonkészülékek állapotát szívvel-lélekkel szorgalmazta. A fiatalabb postás műszerészeknek gyakran mondogatta: „Szaktársaim, ne felejtsetek, hogy a jó telefon az élet biztonsága!” „Ma engem érhet baleset, holnap téged.”

Gáspár összehajította az útmutató papírt. Belenézett a táskájába, minden a helyén van: jelentőkönyv, kulcsok, vizsgáló pénzérmék... S hogy elégedett volt, vállára akasztotta a táskát, s a zöld sapkát a fejére húzta. Intett a csoportvezetőnek. S aztán elindult kifelé.

A harminckettes busszal utazott. Ült, bámult maga elé, és azon gondolkodott, mikor is járt

angyalföldi területen? Majdnem egy éve már. Akkor bizony sok baj volt a telefonokkal.

Az autóbusz fékezve szaladt keresztül az Erzsébet királyné útján. Gáspár fölemelte a tekintetét, és nézett a Lumumba utca felé. Meleg hullám szaladt végig a testén, s a szíve nagyot dobant. Emlékezett. Abban az emeletes szürke házban... Boldog idő... Rózsaszínű ifúságom... Akkor Róna utca volt. Széles utca, benne zöld park... Fociztunk... Négyen voltunk jó barátok. Voltunk. Az elmúlt esztendő alkalmán széjelraktak bennünket. Pesten már csak egyedül vagyok. A busz közeledett a Béke térhez. Gáspár fölállt, és megnyomta a jelzőgombot. S mert éppen zöldet mutatott a közlekedési lámpa, sietett keresztül az úttesten.

Amikor a járdára fölépett, már látta a sárga telefonfülkét. Megállt, kinyitotta az ajtót, és vizsgálódva nézelődött. Leakasztotta a kagylót, s hogy hallotta a bűgást, becsúsztatta a kettőrt. És a hallgatott már tette is vissza a helyére, s az érem csörögve visszaesett. Az ellenőr elégedett volt. Kilépett és nézte a padlót. Nemtetszőn

rágogatta a fejét és dödögött: „Lehetne tisztább.” Becsukta az ajtót és továbbment. S már látta is a következőket: TF-2 zöld telefonfülkék. Az elsőben tíz év körüli fiúcska toporgott, és síró hangon kiabált. Anyukám, már nem hallom a hangod. Anyukám... Gáspár ellenőr állt, és sajnálkozva nézte a kétségbeesett gyereket. Lejárt a három perc. Továbblépett a túlsó fülkéhez, és vizsgálta. Rendben talált mindent. Becsukta az ajtót. Ment volna a másikba, ahol az ajtóban a gyerek törölgette a szemét, és keservesen szípozott. Gáspár türelmesen várta, hogy a fiúcska továbbmenjen, de hogy mégsem, barátságos hangon szólt neki:

— Mi van, kisfiam? Bántott valaki?

A gyerek fölnevetett a meleg hangú emberre, nagyot szívott pisze orrán, s határozottan felelte:

— Engem senki nem bántott! Csak bejött a bűgás és nem tudtam elkészönni az anyukámtól és... nincs nálam több kettes.

Az ellenőr közelebb lépett, és mosolyogva kérdezte:

— Szeretnél elkészönni?

A gyerek reménykedve nevetett, és határozottan így felelt:

— Igen, szeretnék!

Néztek egymásra. Gáspár bölintett, s már nyitotta is a fülkéajtót, a kagylót leemelte, s hogy

Kimagasló teljesítmény, sokszínű társadalmi munka és gyermekszeretet

Tárgyalagos szemlélettel kívánom őket bemutatni, de így — ha azt a valóságnak megfelelően teszem — a riport csaknem minden mondata dicséri őket, mert a tények erre köteleznek.

A Miskolci Postaigazgatóság Javító és Szerelő Üzemének *Kandó Kálmán készülékjavító műszerészbrigádjáról* van szó, melynek vezetője *Puskás Gyuláné*. A 12 brigádtagnak között csak egy lány van, a többi aszszony, anya, sőt van, aki már betölti a nagymamái családi tisztét is. Hogy nők dolgoznak a teremben, azt elárulja a munkahely fagyogó tisztasága, a hőfűtő fűgönyök, a virágok.

A brigád több mint negyedszázados múltra tekint vissza, 1962-ben alakult. Természetesen összetételében az elmúlt 26 év alatt több változás történt, de az összetartozást erősítő jó szellem, a törekvés, az egymás és mások iránti segítőkészség, a gazdaságos, egyre hatékonyabbá váló, jó minőségű munka és a takarékos anyagfelhasználás, a művelődési célok, a vállalások teljesítése, sőt nem kis mértékű túlteljesítése évek alatt egyre jobban kiteljesedett munkájukban és magatartásukban.

Így tudták elnyerni három esetben is az arany brigádér-

met, majd 1976-ban a Közelekedés, Posta és Távközlés Kiváló Brigádja címet, amit 1982-ig megtartottak. 1984-ben a Postaigazgatóság Kiváló Brigádja kitüntető címet kapták. Ezt 1985-ben is megtartották. A következő évben kiérdemelték a Posta Kiváló Brigádja kitüntetését. E feltételeket 1987-ben is teljesítették. Az 1988. évi vállalásuk is — melyet 15 pontban tettek meg — igen jelentős. Az éves norma 10 százalékos túlteljesítést, 100 000 forint értékű anyagtakarékosságot, legalább 100 óra társadalmi munkát, kommunista szombaton való részvételt, más csoportnak besegítést, balesetmentes munkát és legalább 1 újítási javaslat kidolgozását vállalták.

Ugyancsak felajánlasként szerepel az, hogy a miskolci gyermekvárosban élő gyerekek karácsonyára minden hónapban pénzt gyűjtenek. A brigád ugyanis 1988-ban szerződést kötött a gyermekváros vezetésével. Ennek keretében vállalták a gyermekek közlekedésoktató KRESZ-parkjának újjáépítését és annak karbantartását. Vállalkoztak a fizikai szerbontár részére — hulladékanyagból — bemutató eszközök készítésére és egyéb gondok megoldására.

Feladatuk tűzték ki azt is, hogy az újtásból esetleg befolyó díjat a gyermekváros részére átutalják, továbbá a karácsonyi ajándékokon kívül még két fadísztó izzósort, és az óvodások részére hulladékanyagból játéktelefonokat készítenek. Természetesen a kapcsolatot folyamatosan tartják a gyermekváros vezetésével és az egyik ott lakó gyermekcsoporthal.

A gyermekváros kis óvodásai meghívták a patronáló brigádot. Ez alkalommal az intézmény igazgatója köszönőlevelet adott át a brigádvezetőnek a vállalt feladatok időarányos teljesítéséért, és kérte a további patronálást. A megjelent brigádtagnak ez alkalommal is megajándékozták a szeretetre vágyó, hálás csöppsegeket. Ennek a kiteljesedő nagy gyermekszeretethez természetes magyarázata talán abban rejlik, hogy a 12 brigádtagnak összesen 14 gyermeke és 6 unokája van.

A brigádvállalásban szerepel még a szakközépiskolások patronálása, kapcsolattartás a gyeseen levőkkel, az üzem parkjának gondozása, művelődési és sportrendezvényen, közös kiránduláson részvétel, és a szociális otthonban élő Júlia néni patronálása.

Mind a szakmai, mind az egyéb feladatok teljesítésével, a folyamatos kiértékelések szerint időarányosan jól haladnak, így minden remény megvan rá, hogy éves vállalásaikat teljesítik, sőt egyeseket jelentősen túl is teljesítenek. Ehhez *Király Károly*, az üzem vezetője is megad minden szakmai támogatást.

A Kandó Kálmán brigád ez évre is megpályázta a Posta Kiváló Brigádja kitüntetését. Hogy sikerül-e nekik? Ez majd az 1989 elején tartandó értékelésnél dől el. Én mindenesetre — sportnyelven szólva — erősen szorítok nekik.

Horváth Dezső

hallotta a bűgást, a pénzérmét becsúszta. Intett a gyerekeknek, és a kezébe adta a kagylót. Megsimogatta a fejét, aztán magára hagyta...

A lakótelepen minden telefonkészüléket üzemképes állapotban talált. Jókévdvel lépegett a P. utca felé. Eszébe jutott az a decemberi rossz nap. Errefelé akkoriban tombolt a vandallizmus. A szürke készülékek legtöbbször összetörték és kirabolták. Belépett a telefonfülkébe, és tekintete most is egyenesen a készülékre röpött. Nézte a kagylót, a tárcsát. A sárga védőbura tetején fekete pénztárcát látott. Érte nyúlt és nézte, forgatta. Női pénztárcsa — állapította meg — hosszúka, aranyozott díszítéssel. Tovább nézte, forgatta. Aztán kinyitotta. Most lepődött meg igazából. Ezres, ötszáz és századok sorakoztak benne... Gáspár hangosan felnevetett, s a fejében a gondolatok csiklandozva lobogtak. Ennyi pénz, hahaha. Felülletesen számolgatta: több mint kétezer. Beletette a táskájába, aztán dolgozott. Vizsgálta a telefonkészüléket: a bűgást, az esetleges dugulást, nézte a könyveket is, végül a tisztaságot...

Kissé most felületes volt. A pénztárcsa nagyon izgatta. Kilépett a fülkéből, s nézelődött jobbra, aztán balra. Embert nem látott. Idegesen topogott. Közben a lelkében gondolatok éledtek. Lehet, hogy ez a pénz

egy öreg nyugdíjas emberé... vagy talán egy gyerekes anyuké? Nem viszi el, várakozik. Az illető előbb-utóbb biztos, hogy ráeszmél, hiányzik a pénztárcája. És akkor jön.

Keresztülment az úttesten, át a másikra oldalra. A közeli tér felől idős férfi bandukolt, de úgy elment a telefonfülke mellett, hogy rá sem pillantott.

Gáspár most már türelmetlenül nézte az óráját, húsz perce várakozott. És még mindig senki. Mindjárt megy, és dolgozik tovább. Aztán majd később visszajön. Odament a telefonfülkéhez. Úgy határozott, papírt vesz elő és ráírja: „Visszajövök, várjon meg!” És odateszi a pénztárcsa helyére. Előbb ismét jobbra-balra nézelődött. Látta, hogy a túloldalon a földszintes ház udvarából szőke hajú, képpongyolás nő szaladt ki az utcára...

Az ellenőr a kerítés mellé húzódtott, és szorongva figyelte a lihegve közeledő nőt. Az pedig kitárta a telefonfülke ajtaját, és kimeredt szemmel nézte a sárga bura tetejét. Emlékezett rá: oda tette a pénztárcáját. Sajnos nincs ott. Minek is tette le? Minek? Félhavi fizetése volt benne. Ha ezt megtudja a férje... Kesergett és idegesen topogott. Égett, lobogott az egész teste. A telefonfülke mellett még a fűcsomókat is megnézegette.

Gáspár közelebb lépett, és barátságos hangon kérdezte:

— Jó a telefon?

A hölgy tétován legyintett, szőke fejét imbolygatta, és közömbös hangon válaszolt:

— Nem is tudom. Biztos. Legalább is az előbb még működött.

Gáspárban megmoccant a sejtés, és azt kérdezte.

— Ebből a fülkéből mostanában telefonált?

A szőke hajú nő fölkapta a tekintetét és határozottan felelt:

— Igen! Úgy félórával ezelőtt. Én buta, az erszényemet föltettem a készülék tetejére, és most nincs ott. Több mint kétezer forint volt benne.

Az ellenőr előre húzta a táskáját, kivette belőle a pénztárcát és mutatta a hölgynek:

— Talán ez volt?

A szőke hajú nő összecsapta a tenyerét, és ámulva nézte. Csak sokára tudott megszólalni.

— Maga errefelé, a közelben lakik?

Gáspár mosolyogva nyújtotta neki a pénztárcát, s azt mondta:

— Postás dolgozó vagyok, telefonműszerész. Jelenleg minőségi ellenőr.

A szőke hajú nő szinte kábultan nézte a deresedő hajú férfit, s a lelkében gondolatok moco-rogtak: Uramisten! Hát ez igaz? Aztán odahajolt Gáspárhoz és csókot adott az arcára:

— Köszönöm jóember! — kiáltotta vidáman. — Nagyon köszönöm — majd megfordult és boldogan szaladt hazafelé.

P. Kovács János

Továbbképzés vetélkedve

Mi a célja a felmérési naplónak, és mikor nem kell vezetni? Mi a különbség a megrendelés és az ajánlat között? Jellemezik szerint milyen beruházásokat különböztethetünk meg? Módosíthat-e tervet vagy szerződést a műszaki ellenőr? Mik a szerződés érvényességének kötelező kellei? Mi a szabad ár tartalmi meghatározása?

Íme néhány fogas kérdés abból a három fordulóból álló szakmai vetélkedőből, melyet a Budapesti Távbeszélő Igazgatóság gazdasági és társadalmi vezetősége szervezett a TIG beruházási és fenntartási munkakörében dolgozók számára október 20-án, a Krisztina központ kultúrtermében.

A játékos szellemi torna szerkesztését képezte annak a programnak, amelyet — jogi, ár- és gazdasági témákban — különböző fórumokon már évek óta tart az igazgatóság az érdekeltek szakembereknek. A vetélkedő célja ezúttal is az volt, hogy emeljék a műszaki ellenőri beosztásokban, a beruházások lebonyolításában tevékenykedők munkájának színvonalát, erősítsék a komplex szemléletet. Ennek, egyebek mellett, azért is nagy a jelentősége, mert a kilencvenes években a jelenlegi fejlesztésnek több mint negyedszázadon számolnak a távközlésben, és ehhez alaposan felkészült szakemberekre van szüksége a Budapesti Távbeszélő Igazgatóságnak.

A vetélkedő témaköréit száz „rész” kérdésből állították össze a szervezők, s a játékhoz nélkülözhetetlen anyagot már egy hónappal ezelőtt kiadták a jelentkezőknek, akiknek így bőven volt idejük a felkészüléshez.

Az öttagú zsűri elnöke *Domján Kálmán*, a Magyar Posta Központjának beruházási és építési szakosztályvezetője volt, akivel *dr. Csernák Endre*, az MPK elnöki hivatalának vezetője, *dr. Karl Ferenc*, az MPK jogi ügyosztályának vezetője, *Bozóky István*, a TIG fejlesztési igazgatóhelyettese, valamint *dr. Balogh Istvánné* árszakértő (POTIBER) osztozott az elfogulatlan bírálói szigor alkalmazásában.

A vetélkedő persze egyáltalán nem hasonlított holmi vizsgátáshoz; Domján Kálmán rövid, közvetlen hangú üdvözlő szavai után a négy-öt játékosból

A Távbeszélő Beruházási Iroda győztes csapata

verbuválódott 14 csapat izgatottan ugyan, de vidáman vette át a műszaki, jogi és árkérdéseket tartalmazó feladatívetek *dr. Kerecsi László* játékvezetőtől, s a megszabott határidőre adták vissza a megoldást.

Az első fordulóban 10 kérdésből álló, 40 pontot érő tesztlapot kellett kitölteni, melyen a három variánsból x-szel kellett megjelölni a helyes választ — 10 perc alatt. (Maximális pontszámot öt csapat ért el benne.)

A második menetben a 20 kérdésre írásban adandó válaszkora csupán 20 percet adott a zsűri, viszont a pontszámokat is sokkal többre értékelte: kerekken száza. (A szünetben, a folyosói beszélgetések során egyébként többen is szóvá tették, hogy a könnyebb első és a jóval nehezebb második feladatra megadott időtartam nem állt arányban egymással.)

A szóbeli „összecsapás” előtt a 4. számmal megjelölt asztalhoz telepedtem le, arról érdeklődve, miért jelentkezett a csapat a vetélkedőre?

— Mert jószágos, ámde szigorú főnökünk ránk parancsolt — replikázott nevetve egyikük, majd komolyra fordítva a szót elmondta, hogy nagyberuházások koordinálásával foglalkoznak, és nem csupán hasznosnak, hanem szórakoztatónak is tartják tudásuk „számokérésének” ezt a formáját. A TIG beruházási irodájában dolgozó kollégák (*Kovács József* csoportvezető, *Sütő Ágnes*, *Bondár Ferenc*, *Kuster Tibor*, *Szabó Zoltán*) egyébként is szeretnek játszani, így valóban szívesen jelentkeztek a szakmai fejtörőre.

Amit körülük heves viták, véleményeltérések előztek meg, így már az egyes kérdések tisztázása végett is sok olyan anyagot kénytelenek voltak áttanul-

mányozni, melyek révén felfríthették elméleti tudásukat, vagy éppen újabb adatokkal gyarapíthatták. A továbbképzésnek ezt a módját — szövegeték le egyetértően — sokan tartják ideálisnak.

A gördülékenyen lebonyolított szóbeli „vizsgák” után — melyek során nem kevesen brillíroztak műszaki hozzáértésből, jogi tudásból, árszemponútú értékelésből — nem kis izgalommal várták a versenyzők az „ítélthetést”.

Győzött 219 ponttal, és fejékként 5-5 ezer forintot nyert a Távbeszélő Beruházási Iroda csapata (*Fogarassy György*, *Nagy Albert*, *Rács Józsefné*, *Király László*, *Menassági Gézané*).

Második lett 216 ponttal a beruházási és építési osztály együttese (*Hegedűs Lajos*, *Márton Árpád*, *Bösz László*, *Hollai Gyula*, *Imrei Veronika*), és 4-4 ezer forint jutalmat vett át.

Harmadik helyezést ért el (215 pont) és 3-3 ezer forintot kapott a jogi és igazgatási osztály csapata, melynek tagjai *dr. Gálfi Mariann*, *dr. Havas Gábor*, *dr. Ifjú Attila*, *dr. Kövesi Gabriella*, valamint *Kevei Lászlóné* voltak.

Külön jutalmazta az igazgatóság vezetősége az üzemvitelről benevezett legjobb csapatokat, elsőként a Nyilvános Távbeszélő Üzemének játékosait (*Demeter István*, *Farkas István*, *Edri Zoltán*, *Szárnyási László*) személyenként 2-2 ezer forinttal, valamint a második legjobb csapatot, amelynek jutalma 1500-1500 forint volt. Díjazták a részvételért a helyezést el nem érő csapatok tagjait is, személyenként 1000-1000 forinttal.

Simon Zsuzsanna

MISKOLCI MOZAIK

A közelmúltban a miskolci tszb területén, az egri postás nyugdíjasklubban ismét aranylakodalom ünnepeltek. Ezúttal *Vincze Istvánt* és feleségét, *Mezei Rózsikát* köszöntötte a mintegy 100 klubtagból és meghívottból álló vendégcsereg.

Ez immár a harmadik postás aranylakodalom volt, amit az egri postás nyugdíjasklub rendezett *Rátkai Ferencné* klubvezető gondos irányításával. Az ünnepi, lakodalmas klubdelután megjelentek a szakma és a postás társadalmi szervek budapesti és helyi képviselői, valamint a debreceni postás nyugdíjasklub küldöttei.

Valamennyien meleg szavakkal, virágokkal köszöntötték a jubiláló házaspárt, és ajándékokkal kedveskedtek nekik. A lakodalmi vacsora után a vendégcsereg vidám nótázás mellett táncra is perdült.

*

Az őszi segélyezés során a tszb területén a kis jövedelmű postás nyugdíjasok között több mint 600 000 forint összegű segélyt osztottak szét. Az alap-szervek igyekeztek ünnepélyes keretek között átadni a segélyt az érdekelte nyugdíjasoknak.

Így Miskolc 1 postahivatal szb érintett nyugdíjasai például az október 10-én rendezett nyugdíjas-találkozón vehették át a segélyt, *Luterán Béla* tsz-titkár meleg hangú, megbecsülést sugárzó beszéde után.

A segélyek kiosztását ünnepi vacsora követte, majd a tombola több szerencsés nyugdíjast apróbb nyereménytárgyakkal örvendeztetett meg. A találkozó családias, vidám hangulatban telt el, s zeneszó mellett, a régi szaktársak egymásra találásának meghitt hangulatával vált minden nyugdíjas számára emlékeztetéssé.

A nagycsaládosok segélyezésére a tszb 664 000 forintot fordított. Ez 504 családot, benne 1328 gyermeket érintett.

*

Ez évben is megrendezték a miskolci tszb területén levő egri, gyöngyösi és miskolci postás nyugdíjasklubok vezetőségének találkozóját. Az idén október 6-án Egerben volt a találkozó, melyen a három postás nyugdíjasklub vezetőségi tagjai, valamint *Kiss József* tszbtitkár és *Sztahura Lászlóné*, a tszb politikai munkatársa is megjelent.

Rátkai Ferencné üdvözlő beszéde után *Kiss József* ismertette a Postások Szakszervezetének a postások — közte a postás nyugdíjasok — életszínvonalának emelése, illetőleg egyelőre szinten tartása érdekében kifejtett erőfeszítéseit, és ennek várható eredményeit.

A vitaindító után a hozzászólások keretében elhangzott a nyugdíjasklubok krónikásának rimes mondókája, mely keserű humorral, de bizakodó hangulatban próbált a postás nyugdíjasokról helyzetképet festeni. A barátságos eszmecsere, és az ezt követő közös ebéd után a találkozó nótázással ért véget.

*

Kilenc évvel ezelőtt a miskolci és a rozsnyói postások megálapodtak abban, hogy évről évre labdarúgó-mérkőzést játszanak, az egyik évben Miskolcon, a másikban Rozsnyón. Akkor úgy döntöttek, hogy a mérkőzés színhelye páros évben Miskolc, páratlanban pedig Rozsnyó lesz.

Ez évben tehát október 8-án, Miskolcon került sor a két terület postás „válogottjainak” mérkőzésére. A mérkőzést most a miskolciak nyerték meg 4:2 arányban, így a vándorkupa a miskolciakhoz került.

H. D.

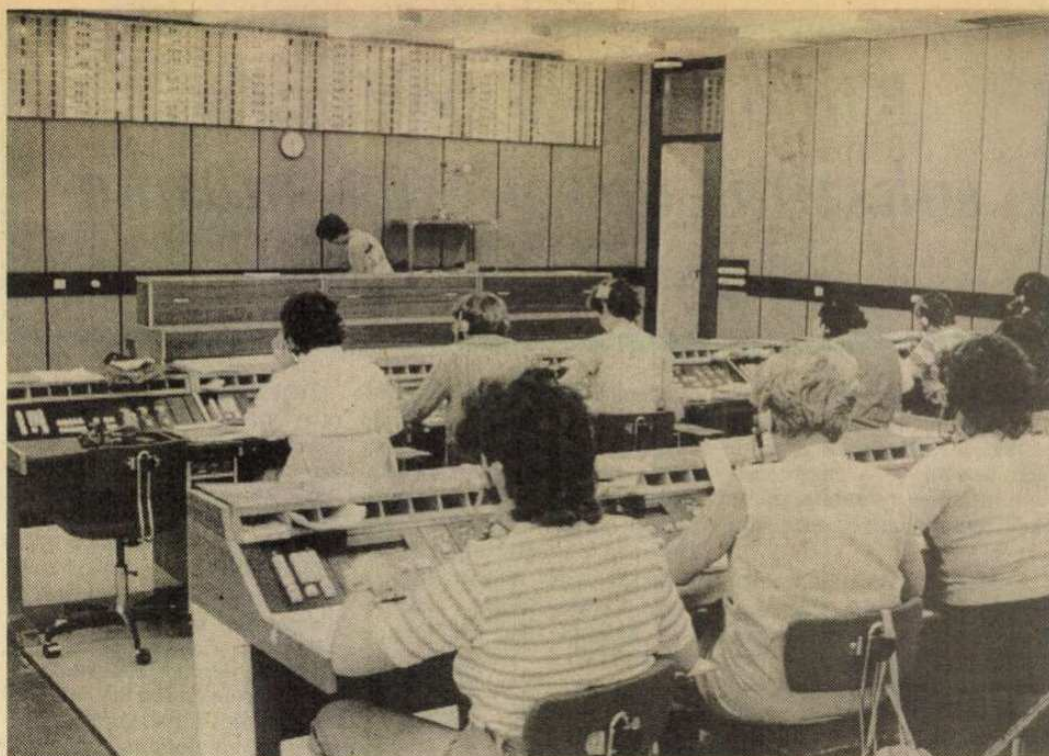
Beruházás — magyar módra

Örömmel jelenthetjük, akik eddig Szolnokon órákig próbálkoztak telefonkapcsolat létesítésével sürgős ügyeikben, jólesően állapíthatják meg: a kézbeselő felemelésére azonnali tárcsahang a válasz. Az épület,

ahonnan ezt a helyi csodát produkálják, egész egyszerűen gyönyörű. Csak néhány métert kell eltávolodnunk a forgalmas 4-es út városi szakaszától, és íme ott a csoda, az új szolnoki telefonközpont.

A bejáratnál azért egy kicsit megállunk, hogy irigyen megcsodáljuk azt a méteres réztáblát, amely büszkén hirdeti: az épületet a POTIBER alkotta meg. A közreműködők neve tíz centiméternél is nagyobb betűkkel van megörökítve az utókor számára. Ez az a tábla, amely előtt, mint később megtudtuk, a központ dolgozói is meg-megállnak, hogy név szerint is elősorolják azokat, akik számukra mindezt létrehozták. Ha csendesen odalopakodunk, hallhatjuk, miről szól a fáma! Nevezetesen arról, hogy mint oly sokszor postán kívül is, itt is kevésnek bizonyult a tervezett pénz, ezért egy emelettel kisebb lett az üvegpalota. Ennek az lett a következménye, hogy az erősítőállomás ide már nem fért be.

Szolnokon ötvezres kapacitású központot „váltottak ki” az újjal. Végző állapotában tizenöt-ezerre nő majd a kapacitás. A hitüket veszített igénylők egyelőre ennél kevesebben vannak, ennek ellenére a városban csak kötvényre lehet telefonot jegyeztetni, mert ez a pénz még hiányzik a hálózat teljes kiépítéséhez. Az épület negyedik szintjén telepítenek egy korszerű elektronikus távíróközpontot, mellette talán még elfér egy elektronikus távbeszélőközpont is, de ez leválasztásokkal, további belső építkezéssel jár

Korszerű munkahelyekkel kialakított helyközi központ

majd. A tizenötvezres központ szintjére ugyanis még cipőkannál sem lehet több berendezést bepréselni. Vagyis ha egyszer Szolnokon tizenötvezernél több telefonra lesz szükség, új épületet kell építeni. A dolgozók azt is suttogják, hogy e szűkösség nem mutatkozik meg például az irodahelyiségek kialakításában. Ott bezzeg van hely, magam is jártam egy bálteremnyi irodában, ahol akár szilveszteri mulatságot is lehetne rendezni.

De ne legyünk telhetetlenek! A „szegény ember vízzel főz” elv szerint azért itt is sokat javul majd a helyzet. Az eddigieknél háromszor többen lesznek

boldog telefontulajdonosok Szolnokon, bár a tizenötvezrehez képest azért ez a város igen nagynak tűnik. Van számítógépes felügyelőrendszer (Limos-Tinnos) és korszerű tudakozó. Lényegesen kevesebb lesz a számlapanasz, mert eddig a 39 éves központ gyakran önállósította magát, és akkor is számlázott, amikor az előfizető telefonja nem is működött.

Beruházni persze nehéz a jelenlegi körülmények között. Mert tipikus eset sajnos az, hogy a szűkülő forrásokra úgy reagálunk: építünk mindent tovább, csak kicsit spórolósan. És ha lassan is, kisebbet is, de a dolognak mennie kell. Éljen a területi elv!

E sorok írója úgy két évvel ezelőtt ebben a lapban óvatosan megpendítette, hogy talán nincs minden rendben a székesfehérvári gócsüzem és a gócsütási program körül. Azóta már a Posta szaklap hasábjain szakember is bevallotta, hogy az a gigantoman beruházás bizony el volt hibázva. Akkor kétoldalas dühös hangú levélben oktatott ki a „beruházó”, lelke rajta. Ezúttal viszont a túlméretezett irodahelyiségeken kívül csak azt a bizonyos réztáblát láttam gigantikusnak. Hogy tudnám felelni? Azt suttogják, elég sokba került.

Zimmermann Ottó

Egy álhir nyomában

Orczy téri helyzetjelentés

A kósza hír úgy szólt, hogy idén november 7-én ünnepélyesen üzembe helyezik az Orczy téri postakombinátot. Lehet, hogy az emberekben azért merült ez fel, mert oly régen látják már terebélyesedni azt az épületet, és kívülről jó ideje olyan „majdnem kész”-nek tűnik.

Nos, **Monori Sándor**, a HPI beruházási osztályának vezetője azonnal megcáfol:

— Valami rémlik, mintha ezt a november 7-i dátumot nyomtatásban is olvastam volna, de a mi dokumentációnkban nincs ilyen határidő. Az építkezés terv szerint halad, meghatároztuk a beköltözés ütemét is. Eszerint 1989. február és június között öt lépcsőben a Dandár utca 9—13. és a 23. szám alatti

részlegünk, a Keleti pályaudvari kirendeltség, a Szász Károly utcai és a Lövölde téri részleg, valamint a Dési Huber utcai Po. É-expedíció költözik be az új épületbe. A tervek szerint 1989. június 30-án indul be az üzem, vagyis nem kötöttük az avatást valamilyen jeles ünnephez; annak mindig kapkodás a vége.

— Ha az ember kívülről nézi azt az épületet, óhatatlanul is a székesfehérvári gócsüzem monumentalitása jut eszébe. Vajon ez az épület is túlméretezett lesz?

— Kívülről valóban óriásinak tűnik, de mire berendezzük, nem lesz olyan nagyon nagy. Vagyis itt megfelelők a méretek. Egyébként az üzem alapterve szovjet. A technoló-

giai terveket az Anyagmozgatási és Csomagolási Intézet készítette, a beruházó pedig a POTIBER.

— Javul-e a szolgáltatás minősége az üzem beindításával?

— Ismeretes, hogy ez a gócsüzem két lépcsőben készül el. Először jövő év nyarán a hírlapfeldolgozás kerül oda. A második ütemet a csomag- és levélfeldolgozás itteni beindítása jelenti majd. Ennek a második szakasznak a vége nem látható. Hárommilliárd forintba kerülne, de erre most nincs keret. Úgy vagyunk ezzel, hogy néha lendületet kapunk e munkához, aztán leáll az egész. Nálunk az osztályon mindenesetre egy kolléga csak ezzel foglalkozik, folyamatos kapcsolatban állva a MÁVTI szakembereivel.

— Ami a hírlapfeldolgozást illeti, túl sok technikai újdonsággal nem szolgálhatok. Nem lesz itt semmi szuper, semmi különös, de azért a feladatokat az eddigieknél sokkal jobban tudjuk majd ellátni. Jó lesz az irányítástechnika, a burkoló-címkező gépek végén lesz egy szeparátor, amely azonnal irányítja is a küldeményeket. Ezenkívül is sem mellékes, hogy a jelenlegi irányítási mélység kétszerezését érjük majd el, vagyis az irányítószám negyedik számjegyéig. És ugye, el sem készült még az üzem, de már folyamatosan próbáljuk ki az ide telepített berendezéseket, és több átalakításon gondolkozunk. Szeretnénk automata raktárt kialakítani, és jó volna megoldani a zsákolást is könnyebb formában.

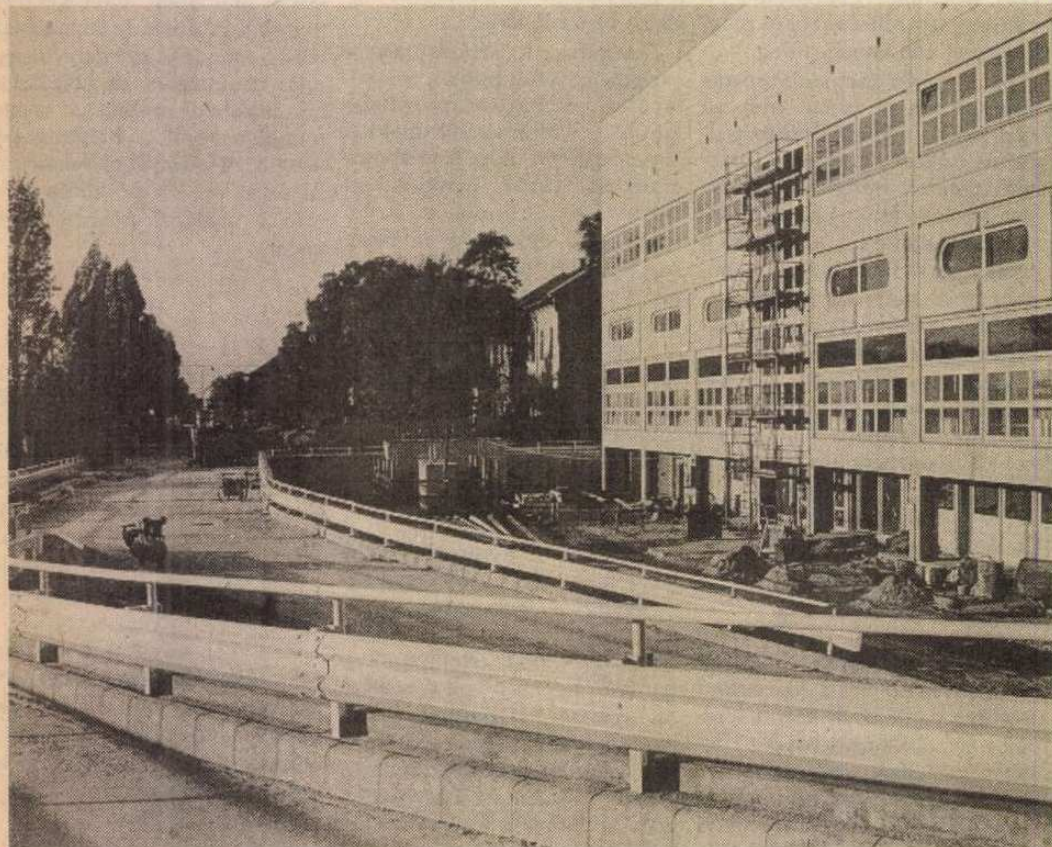
— Minden új beruházásnál az egyik döntő kérdés a nagyságrend és a funkció egysége. Ez a postaforgalmi gócsütási program, minden új beruházásával, különösen fontos üggyé vált. Mi itt a helyzet?

— Egy új és működőképes technológiát vezettünk be. Ezt annak ellenére mondom, hogy az östervek szerint az üzemnek már 1985-ben működnie kellett volna. Anyagi okok miatt, mint annyi mást, ezt a beruházást is lassították, 100 millióval csökkenték a technológiai tartalmat, ami elsősorban a tőkés behozatalt érintette. De láthatja, mi minden új gépet időben teszünk, most is folyik a hírlapkötegelő berendezés vizsgálata szabadnapos dolgozóink közreműködésével. Mindent jó előre levizsgáztunk, hogy a jövő nyári indulásnál ne érhesse bennünket kellemetlen meglepetés.

— Az új üzem nemcsak korszerűbb technológiát és jobb munkakörülményeket jelent, hanem várhatóan tovább nőnek majd a hírlapterjesztés költségei is. Ki viseli majd ennek terheit?

— Ezt a kérdést nem nekem kell megválaszolniom.

(áts)

Postásklubvezetők országos tanácskozása

1986-ban Budapesten találkoztak a postásklubvezetők, akkor hívta meg a résztvevőket és vállalta el a következő tanácskozás házigazdaszerepét Nagykanizsa 1-es postahivatal ifjúsági klubja. A meghívásnak az idén, október 28. és 30. között tettek eleget a klubvezetők.

A szakszervezetünk szervezésében immár hetedik alkalommal megrendezett eseményre 24 résztvevő érkezett az ország különböző pontjairól. A háromnapos tanácskozás célja ezúttal is a postásklubvezetők továbbképzése és tapasztalatcseré volt.

Az első napon, pénteken, a délutáni megérkezést követően az ifjúsági klub munkájával és tagjaival ismerkedtek a résztvevők, majd a hivatal kultúrtérmeiben színvonalas műsorral és táncról gondoskodtak a házigazdák.

Másnap Zalakaroson — ahol a résztvevőket elszállásolták — volt a tanácskozás hivatalos megnyitója, majd módszertani előadásokra, tapasztalatcserebeszélgetésekre került sor. A klubmozgalom helyzetéről, feladatairól *Köles Sándor*, az Országos Közművelődési Intézet munkatársa beszélt. Elmondta, hogy manapság lényegesen nehezebb a klubmunka, mint az elmúlt években, hiszen a külső körülmények nem kedveznek a művelődésnek. A gazdasági nehézségek akadályozzák a klubok munkáját, elvonják a tagságot is, amely szabadidejének egyre kisebb részét tudja szórakozásra fordítani. Ugyanakkor új mozgalmak, szervezetek jönnek létre, és ezek programjaikkal komoly tevélysárai a kluboknak is. A klubmozgalom jövője az önszerveződés, a tagság igényei és érdeklődése szerinti programok megvalósítása, a közösség összetartó ereje. Erre kell és lehet építeni.

Ezután a klubvezetők beszéltek tevékenységükről, a klubmozgalom helyzetéről a postánál. Összegezve elmondható, hogy szinte minden klubnál gond az anyagiak hiánya, enélkül pedig nem lehet színvonalas műsorokat szervezni. Több helyen nincs állandó klubhelyiség, amit a tagság magáénak

érezhetne, az állandó helyiséggel rendelkező klubok felszerelése pedig sokszor hiányos. Megfogalmazódott, hogy ma már a klubmozgalomnak feltétele bizonyos technikai háttér: színes tévé, video.

Nem szabad csak ezekre építeni a klub programjait, de ha az ezek nyújtotta szórakozási lehetőséget máshol találják meg, odamennek. És ilyen lehetőséget, sok egyéb szórakozási formát, szervezetet a postás fiatalok is egyre többen találhatnak a klubkörnyezetükben.

A jövőben elkerülhetetlen a támogatók összefogása, az anyagi lehetőségek egy helyre csoportosítása. Erről a nagykanizsai klub képviselője saját példájukat említette. Klubjukat, melynek felszereltsége és minden igényt kielégít, vonzza a fiatalokat. Összefogással (KISZ, szakszervezet, szakma) hozták össze, és szerintük ma már csak így lehet jó klubot csinálni, jó közösséget kialakítani.

Igen fontosnak érzik a klubvezető személyét: egyre inkább olyan klubvezetők kelljenek, akik lelkesíteni, szervezni tudnak, s akiket elfogad a klub közössége, mert elsősorban rajtuk múlik a klub élete.

Délután *Takács József*, a Társadalomtudományi Intézet munkatársa napjaink magyar társadalmáról, idősekről belpolitikai kérdésekről tartott tájékoztatást, és választ adott a kérdésekre. E este a Szombathelyi Tanárképző Főiskoláról *Csider Sándor* tartott módszertani bemutatót, adott játékos ötleteket. „Játszani is engedd...” címmel.

A három nap, melyben azért egy kis balatoni kirándulás, kanizsai városnézés is szerepelt, vasárnap délelőtt a tanácskozás értékelésével zárult. A résztvevők egyöntetűen megállapították, hogy Nagykanizsa méltó házigazda volt. Meleg szavakkal köszönték meg a kedvességet, a törődést. Véleményük szerint hasznos volt a tanácskozás, sok új ismeretet, gyakorlati tanácsot és ötletet kaptak tovább munkájukhoz. A résztvevők igényelték, hogy a VIII. tanácskozást már jövőre megrendezzék.

Burom Márton

Kedves Postás Szülők! Kedves Nyolcadikos Tanulók!

A Magyar Posta fontos feladatát tölti be a népgazdaságban a belföldi és a nemzetközi postai és távközlési forgalom lebonyolításában, valamint a hírlapszolgálat ellátásában. E sokrétű feladat csak jól képzett szakemberekkel látható el.

Az általános iskolák VIII. osztályos tanulóit ezúton tájékoztatjuk, hogy a Postaforgalmi Szakközépiskolában (Budapest V. Irányi utca 3. II. emelet; levélcím: Budapest, Postafőút 3. 1360) a korszerű általános műveltséggel együtt postaforgalmi képzést is kapnak. Az iskola elvégzése a postai bérrendszer II. szakcsoportjába való besorolásra ad lehetőséget. Jelenleg a kezdő havi bér Budapesten 4200—4500 forint + pótlékok. A középiskolai tanulók — már az első évben is — szerződést köthetnek a különböző postaszervekkel társadalmi tanulmányi ösztöndíjra, melynek összege: — a tanulmányi eredménytől függően — havonként 600—1000 forint.

A végzett tanulók — az érettségi bizonyítvány birtokában — különböző postaforgalmi munkakörökben, valamint adminisztrációs munkaterületeken dolgozhatnak. Lehetnek egyesített felvevők, pénzfelvevők, rendszeres helyettesek, forgalmi előadók, I—III. osztályú hivatalok vezetői stb.

Megfelelő munkaviszony eltelte után a felsőfokú postaforgalmi és egyéb speciális tanfolyamokon tovább képezhetik magukat, s minősített munkakörökbe kerülhetnek. Az iskolában érettségizett tanuló jogosult bármely felsőoktatási intézménybe továbbtanulásra jelentkezni, de szakirányú továbbtanulást elsősorban a Közközlési és Távközlési Műszaki Főiskola (Győr) nyújt, üzemméternői képzéssel.

Tanulóink már az első évben a Magyar Posta Kollektív Szerződésében meghatározott juttatásokban részesülnek (távíró-, távbeszélőj-kedvezmény, díjmentes csomagszállítás). A I—II—III. osztályos tanulók minden tanév végén — díjazásért — kötelező 3 hetes postahivatali gyakorlaton vesznek részt.

Az iskolai KISZ-szervezet hatékonyan segíti a tanulók politikai fejlődését. Énekkar, szakkörök szolgálják a tanulók esztétikai nevelését, bő lehetőséget nyújtva a tanórán kívüli ismeretszerzésre. A Postás Művelődési Központ is hozzájárul a tanulók önképzéséhez. Több sportágban versenyszerű tevékenység folyik, amelyet a Postás Sport Egyesület támogat.

Az iskolánkba való felvételt az általános iskola útján, az ebből a célból kitöltött jelentkezési lapon lehet kérni. Az iskolánk mellett működő Sziklai Sándor és József Attila Kollégium az arra szociális szempontból legjobban rászoruló és megfelelő tanulmányi eredményt elérő tanulóknak kollégiumi elhelyezést nyújt. A kollégiumi igényt a jelentkezési lapon kell jelezni.

Kérjük, hogy a jelentkezési lapon iskolánkat az első helyen jelölje meg. A felvétel elbírálásánál a postás szülők gyermekei — azonos pontszám esetén — előnyt élveznek.

A postai munkára kedvet érő tanulót szeretettel várja
a Postaforgalmi Szakközépiskola

Emlékszünk-e még Szöulra?

Vetélkedő az RTV-nél

Az RTV KISZ-bizottsága októberben fiatalok részére olimpiai vetélkedőt rendezett. A kérdések zömmel a szülői eseményekre vonatkoztak, de egy-egy korábbi olimpia érdekesebb magyar vonatkozású sportsikereit is visszaidézték.

Maradjunk azonban a sorrendnél! 8 csapat vonult fel a képzeletbeli küzdőterre, 6 postás és 2 „idegen”, postán kívüli KISZ-szervezet csapata.

A játékvezető, *Kerényi Péter* újságíró technikus kollégájának közreműködésével az eseményeket videón a képernyőre vetítette, és a kérdések feltételét követően a maximum 5 fős csapatok rövid gondolkodás után papíron adhatták meg a válaszokat. A kiértékelés igen gyors volt, mert a játékvezető a csoportok által a papírra írt, és magasra felemelt válaszokat játéképénben azonnal honorálta 20-tól 100 egységig, a kérdések nehézségi fokától függően.

Közben szólt a zene, ami diszkójellegűt adott az egész vetélkedőnek. A jelenlevők — látott rajtuk — kezdettől fogva kellemesen érezték magukat. Ehhez persze az is hozzájárult, hogy a játékvezető a kérdéseket, a válaszokat és az eseményeket is szellemesen kommentálta. Vegyünk sorra néhány kérdést, mindjárt az elsőt! A képernyőn az olimpia megnyitó eseménye, a felvonulás zajlik, majd eltűnik a kép, és a zene alapján kell megállapítani, mely országok vannak éppen.

A zenében van azonban egy oda nem illő, amelynek eltávolítása 100 pénzegységet jelent, a többi ország zenéjének megnevezése 20-at ér. A tavasz kérdés az volt, hogy kubai zenét kevertek be, de tudni kell, hogy Kubában nem vett részt az olimpián.

Egy másik kérdés: a kajak négyes időeredménye mennyi volt. Bizony, volt, aki olyan időt írt, hogy a játékvezető megjegyezte, nem repülőgépről volt szó. A legjobb válasz: 3 perc, majdnem telitalálat lett, mert csak 9 századmásodperccel lépte túl győztes négyesünk ezt a határt.

Az ismeretanyagot és az ügyességet egyaránt próbára tevő kérdés volt: hány méterrel nyerték Szöulban a férfi gerelyvetést. Erre azonban nem írásban, még csak nem is szóban, hanem centiméterben kellett válaszolni. Ez úgy történt, hogy minden csapatból egy versenyző kiment a terem közepére, s bekötött szemmel egy másfél méteres mérőléccel segítségével kellett meghatározni, mennyivel nyert a győztes. 1 centiméter egy méternek felelt meg. Igen jó közelítések voltak: 86 cm, 88 cm, 89 cm. A győztes dobás 84 méter 28 cm volt.

A régebbi olimpiákból hallhattunk kérdést *Balczo Andrásról*, *Földi Imréről* és *Németh Miklósról*. Mindhárman olimpiai bajnokságot nyertek.

A finisbe már nagy izgalomban jutottak el a csapatok. E vetélkedőn is érvényesült: nem a

győzelem, hanem a részvétel a fontos. A versenyzők ugyanis menetközben nem tudták, melyik csapat hogyan áll, hány „dollár” van birtokában. Taktikázásra nem volt lehetőség! A legtöbb kérdésnél legalább rész megoldásért minden csapat kapott „pénzt”. Előfordult olyan is, hogy 100 egységet vághatott „zsereb” a legjobb választ adó csapat. Ilyen kérdés volt az, hogy hány gramm a férfigerely súlya? Ezt azonban az asztalon levő kancsó vízzel kellett kifejezni, amelyhez 3 pohár állt rendelkezésre. Az a kollektíva nyert, amelyik 3 poharat töltött meg vízzel, s ez le mérve közelítette meg a gerely 800 grammos súlyát a legjobban. A többiek mind a kancsóval és több kevesebb vízzel mérlegeltek.

Számos látványos képsor és izgalmas kérdés megválaszolás után záró számként az olimpiai bajnokok és edzőik kitüntetését láthattuk a képernyőn, de amikor megállt a kép, azt kellett kitalálni, hogy ki a következő kitüntetett. Ugyanis a kitüntetések ábécésorrendben adták át.

Végeredményben az igen kellemes, 2 órás, sok nevetéssel tarkított olimpiai vetélkedőn nem került dobogóra a POKI és a Javító Üzem közös csapata, az RTV I. és II. csapata, a HTI és az Építési Üzem gárdája.

A képzeletbeli dobogón végezték, vásárlási utalványban és ajándéktárgyakban részesültek a következő csapatok:

1. Budapesti Postaigazgatóság együttese; 2. Budapesti és Pest megyei Társadalombiztosítási Igazgatóság I. gárdája; 3. Budapesti és Pest Megyei Társadalombiztosítási Igazgatóság II. csapata.

A Budapesti Postaigazgatóság győzteseitől rövid bemutatkozást kértünk.

— *Barti Andrea* vagyok, az igazgatóság munkaügyi és oktatási osztályán dolgozom. Győrben, a KTMF-en végeztem. Örülök, hogy hozzájárulhattam a sikeres első helyhez.

— *Kern János* vagyok, én is a törzsben dolgozom, a személyzeti osztályon. Postatisztit végeztem, 1979-ben Barcsról indultam, mostani munkahelyemre Sashalomról kerültem, ahol oktatást is voltam.

— *Kondricz János* vagyok, én is a személyzeti osztályon dolgozom, 8 éve köteleztem el magam a postával. Harmadéves levelező tagozatos vagyok a győri főiskolán.

— *Urbán András* vagyok, az igazgatóság munkaügyi és oktatási osztályán munkagazdasági csoportvezetőként dolgozom. Szakképzettségem közgazdász.

A vetélkedő után a fiatalok még sokáig beszélgettek és táncoltak, feloldva a vetélkedő izgalmaikat, visszaidézve egyes részleteit, s barátságot kötve egymással.

Gratulálunk a győzteseknek, de a rendezőknek is a hasznos és sikeres vetélkedőhöz.

— mohai —

Az MSZBT a megújulás útján

Egyre fokozódó érdeklődéssel figyelik a Budapest 70-es hivatal dolgozói az MSZBT által meghirdetett programokat, ami a résztvevők számában is megnyilvánul.

Azt a célt, hogy a szovjet nép életét a mai egyre nagyobb ütemben változó világban hitelesen, valósan ismerjék meg, az MSZBT vezetősége a különböző rétegekhez és korcsoportokhoz szóló különböző jellegű programokkal igyekszik elérni. Ugyanakkor fontosnak tartja azt is, hogy hasonlóképpen megismertesse a Magyarországra látogató szovjet emberekkel népünk életét, mai politikai, gazdasági helyzetüket, problémáikat és eredményeiket.

A rendezvények vonzerejét — megítélésünk szerint — elsősorban az adja, hogy az érdeklődők olyan előadásokat hallgathattak, amelyek a legfrissebb, legidősebb (elsősorban politikai, gazdasági) változásokról a témakört komplexebb jelleggel, részletesen kibontva, a mélyebb összefüggéseket is megvilágítva, mégis a hétköznapi eseményekre is kiterjedően közvetlenül szóltak az emberekhez, nem utolsósorban pedig mindig őszinte választ adtak a hallgatókat foglalkoztató sokféle kérdésre.

Október 21-én például „Az SZKP a peresztrojka kezdeményezője és szervezője” címmel *Alekszej Kovonovics* tartott előadást. A feltett kérdések sokrétűségét mutatja, hogy szó volt többek között a Szovjetunió álláspontjáról a magyar–román ellentétet illetően; az előadó mindenki számára megdöbbentő képet adott a szovjet szakszervezetek „működéséről”; a Szovjetunió által leállított papírexportról, illetve a papírhány körülményeiről (nem kímélve ezenkívül a magyar külkereskedők gyakorlatát sem); beszélt a Szovjetunióban működő egyházak életéről stb.

Ugyancsak kiemelkedő, és sok látogatót vonzó rendezvénysorozatra került sor a Komszomol megalakulásának 70. évfordulója alkalmából. A hivatal szakszervezeti könyvtárában — ahol egyébként a rendezvények többsége zajlik — több mint két hétig volt megtekinthető az MSZBT országos elnökségének anyagából összeállított „Szovjet fiatalok” című, szöveges ismertetést is tartalmazó, és a szovjet emberek hétköznapijairól, a legfrissebb eseményekről szóló, nagyméretű színes képekből álló fotókiállítás.

A szovjet ifjúság mai problémáit bemutató „Könnyű-e fiatalnak lenni?” című megrázó erejű dokumentumfilmet a kiállítással egy időben három alkalommal is vetítették. Ugyancsak ehhez az eseményhez kapcsolódott a Komszomol KB magyarországi képviselőjének, *Emerich Himenec*-nek „A Komszomol tegnap és ma” címmel tartott, vitával egybekötött előadása.

1988. második felében két jelentős együttműködési szerződés megkötésére is sor került. A Szovjet Kultúra és Tudomány Házával kötött szerződés

sokban hozzájárult ahhoz, hogy sokszínű programválasztékot kínálhassunk. Különösen a szocialista brigádok tagjai körében keltettek nagy érdeklődést az SZKTH kiállításaira szervezett csoportos látogatások, amelyek közül kettő különösen is megnyerte az ottlevők tetszését: az egyik a legújabb szovjet híradás-technikai, egészségügyi, vegyipari, könnyű- és élelmiszeripari felfedezéseket, találmányokat bemutató kiállítás, amelyen a látóival ismertetéshez kitűnő szakvezetőt is kaptunk, a másik az „Azerbajdzsán SZSZK napjai” alkalmából rendezett színes és gyönyörű anyagból válogatott képzőművészeti és szövegkiállítás. A megnyitó ünnepségről, amelyen a „*Halai*” népi együttes is műsort adott — a résztvevők olyan jó élményekkel tértek vissza a hivatalhoz, hogy újabb érdeklődőkkel még másik két alkalommal látogattunk el a kiállításra.

Hogy minél többen bekapcsolódjanak rendezvényeinkbe, többek között ezt a célt is szolgálta a Magyar Nemzeti Bank MSZBT tagcsoportjával kötött együttműködési szerződés. Közös rendezvényeinken — ame-

lyeket hol nálunk, hol pedig az MNK épületében tartunk — a két intézmény dolgozói közelebb kerülnek egymáshoz; orosz, illetve szovjet írók-költők műveiből irodalmi esteket hallhatnak, a két intézmény közötti vetélkedőket szervezünk, közös kirándulásokon veszünk részt stb.

Az aktív dolgozók mellett az MSZBT nem feledkezik meg az egészen fiatal és az idősebb korosztályról sem. Az óvodásoknak rendezett mesedélutótokon orosz népmesékből hallhatnak egy-egy történetet, és mindig biztos sikerre számíthatnak a „No, megállj csak!” című rajzfilmsorozat epizódjai.

A nyugdíjasok a közkedvelt „Szamovár teadélutánok” meghívott TIT-előadók közvetítésével ismerkedhetnek meg a Szovjetunió egy-egy tájegységével, nagyobb városaival, híres múzeumaival, képtáraival, továbbá szovjet—magyar koprodukción készült filmek vetítésére, mint például a *Kálmán Imre* életéről szóló „Az élet muzsikája” című film.

Meg kell említenünk még az ugyancsak rendszeresen nagy érdeklődést kiváltó, szintén a szakszervezeti könyvtárban megrendezett kamarakiállításokat, amelyek vagy valamely évfordulóhoz kapcsolódtak (például a felszabadult Budapest, Gorkij születésének 150. évfordulója), vagy a szovjet nép életéről, kultúrájáról igyekeztek színes képet nyújtani (például a postai vonatkozású képeslapkiállítás, vagy az ugyancsak szovjet bélyegsorok-blokkok stb.).

Az MSZBT munkáját szervezett aktíválózat segíti. Kitűnő az együttműködés továbbá a pártbizottsággal, a KISZ-bizottsággal, és nem utolsósorban a szakszervezeti bizottsággal, mely megmutatkozik mind a rendezvények előkészítésénél, mind a szervezés, lebonyolítás során.

Horváth Károly

Részlet a kamarakiállításból

